

Факултет Правни

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

(Број захтева)Веће научних области правно-економских
наука

(Назив већа научне области коме се захтев
упућује)

(Датум)**ЗАХТЕВ****за давање сагласности на одлуку о прихватању теме докторске дисертације и
о одређивању ментора**

Молимо да, сходно чл. 48 ст. 5 тач. 3) Статута Универзитета у Београду („Гласник Универзитета“ бр. 201/2018, 207/2019, 213/2020, 214/2020, 217/2020, 230/21, 232/22, 233/22 и 236/22), дате сагласност на одлуку о прихватању теме докторске дисертације:

„Положај оштећеног у кривичном поступку“

(пун назив предложене теме докторске дисертације)

НАУЧНА ОБЛАСТ: кривично право

ПОДАЦИ О КАНДИДАТКИЊИ:

1. Име, име једног од родитеља и презиме
кандидаткиње:
Војислава (Војислав) Николић
2. Претходно образовање (назив и седиште факултета, студијски
програм):
Универзитет у Београду – Правни факултет, основне студије, Право
3. Година завршетка претходног нивоа студија: 2006.
4. Година уписа на докторске студије: 2017.
5. Назив студијског програма докторских студија: Право
6. Датум подношења пријаве
теме докторске дисертације 2. децембар 2025. године

ПОДАЦИ О МЕНТОРУ:

Име и презиме ментора: др Горан Илић

Звање: редовни професор

Списак радова који квалификују ментора за вођење докторске дисертације:

1. „Medical power and criminal procedure“, *Kultura polisa*, 2025, vol. 22, issue 3, pp. 55-73.
2. „Freedom of expression and ultima ratio societatis“, *Crimen*, No. 3/2025, pp. 291-317.
3. „Рат и правично суђење: *Contradictio in Adiecto?*“, *Однос међународног кривичног и националног кривичног права*, Зборник радова са међународне научне конференције, Палић, 14–17. јун 2024. Том 1, Удружење за међународно кривично право и Универзитет у Београду – Правни факултет, Београд, 293–324.
4. „Суђења у Светом писму као књижевни сиже“, *Казнена реакција у Србији XIII* (ур. Ђ. Игњатовић), Универзитет у Београду – Правни факултет, Београд, 2023, 62–96.
5. „Маргиналије о казни доживотног затвора, условном отпustu и људским правима“, у: Игњатовић Ђ. (ур.), *Казнена реакција у Србији IX део*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2019, 123-142.
6. „Успостављање судске власти нове државе“, Мирковић З., Беговић Б. (ур.), *Сто година од уједињења – формирање државе и права* Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2019, 123-141.
7. „Појам, стандарди и ограничења права на слободу изражавања с посебним освртом на праксу Европског суда за људска права“, *Годишњак Факултета безбедности*, 2018, 29-40.
8. „Observations on the ne bis in idem principle in light of the European Court of Human Rights' judgement: Milenković v. Serbia“, *Journal of Eastern-European Criminal Law*, n° 1/2017, 217-230.
9. „Судско тумачење и правна сигурност у кривичном праву“, *Култура полиса* 32/2017, стр. 387-398.
10. „Начело ne bis in idem у пракси ЕСЈП“, *Страни правни живот* 3/2017, стр. 21-34.

Обавештавамо вас да је Наставно-научно веће Правног факултета на седници одржаној

(назив надлежног тела факултета)

29. јуна 2026. године размотрило предложену тему и закључило да је тема подобна за израду докторске дисертације јер садржи оригиналну идеју и да је од значаја за развој науке, примену њених резултата, односно развој научне мисли уопште.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Професор др Бојан Милисављевић

- Прилог
1. Одлука Наставно-научног већа о прихватању теме и одређивању ментора
 2. Извештај Комисије о оцени научне заснованости теме докторске дисертације

На основу члана 26. став 1. тачка 10. Статута Универзитета у Београду - Правног факултета и члана 38. Правилника о докторским студијама на Правном факултету Универзитета у Београду из 2019. године, Наставно-научно веће Универзитета у Београду -Правног факултета, на XVIII седници, одржаној 29. јуна 2026. године, донело је

О Д Л У К У

Члан 1.

Прихвата се извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације **Војиславе Николић (ДС 2017-39)** и одобрава израда докторске дисертације под насловом **„Положај оштећеног у кривичном поступку“**.

За ментора се предлаже проф. др Горан Илић.

Члан 2.

О извршењу ове одлуке стараће се Декан Универзитета у Београду - Правног факултета.

ПРЕДСЕДНИК НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВЕЋА

Београд

Проф. др Бојан Милисављевић

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

На основу предлога Катедре за кривично право и одлуке управника докторских студија, а у складу са Правилником о докторским студијама Правног факултета Универзитета у Београду, одређени смо за чланове Комисије за одбрану пројекта докторске дисертације, са задатком да дамо мишљење да ли се може прихватити тема за израду докторске дисертације кандидаткиње Војиславе Николић под називом „Положај оштећеног у кривичном поступку”.

Имајући у виду да је кандидаткиња одбранила пројекат докторске дисертације дана 10. децембра 2025. године и, након што су чланови комисије прегледали предлог теме и нацрт рада са образложењем и списком литературе, комисија подноси Наставно-научном већу Универзитета у Београду – Правног факултета следећи

РЕФЕРАТ

СА ПОДАЦИМА О КАНДИДАТКИЊИ И ОЦЕНИ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ

ПРЕДЛОЖЕНЕ ТЕМЕ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТКИЊИ И ДИСЕРТАЦИЈИ

1.1. Подаци о кандидаткињи

Војислава Николић рођена је 1. марта 1981. године у Вршцу, где је као носилац Вукове дипломе завршила основну школу и гимназију. Правни факултету Универзитета у Београду завршила је 2006. године са просечном оценом 8,81. На истом факултету завршила је мастер студије 2017. године са просечном оценом 10,00 одбравивши мастер рад са темом „Кривичноправне мере за борбу против корупције“. Докторске студије на Правном факултету Универзитета у Београду уписала је школске 2017/2018 године на Кривичноправној ужој научној области, модул Кривичноправне науке. Положила је испите из предмета Методе научно - истраживачког рада и вештине (оцена 8), Кривично право - општи део (оцена 10), Кривично право - посебни део (оцена 10), Кривично процесно право (оцена 10), Правосудно организационо право (оцена 10) и Казнена одговорност правних лица (оцена 10) и одбранила је са одликом семинарски рад под називом „Самосталност јавног тужилаштва“.

Правосудни испит положила је 2010. године. Завршила је Правосудну академију у Београду 2016. године са оценом 5,00.

Од 2007. године до 31. децембра 2012. године радила је у Општинском а потом Основном суду у Вршцу као судијски приправник и судијски сарадник. Од 1. децембра 2013. године до 28. децембра 2018. године била је полазник почетне обуке на Правосудној академији у Београду, коју је завршила са оценом 5,00. Од

28. децембра 2018. године запослена је у Основном јавном тужилашту у Вршцу као јавни тужилац.

Говори енглески језик а служи се француским језиком.

Кандидаткиња Војислава Николић је учествовала на борјним семинарима, а била је у студијској посети Европском суду за људска права у Стразбуру 2017. године. Поседује следеће сертификате: из вештине писања пресуда (Београд, 2014. године); о завршеном курсу - спровођење права интелектуалне својине (Београд, 2014. године); о завршеном курсу - високотехнолошки криминал и изазови информационе безбедности (Београд, 2015. године); о посебним знањима из области примене Закона о заштити од насиља у породици (Београд, 2017. године); о заштити сведока у борби против организованог криминалитета, тероризма и корупције (Београд, 2018. године); о завршеном курсу - лекарска грешка (Београд, 2020. године) и - етика и интегритет (Београд, 2021. године).

1.2. Подаци о објављеним радовима

Кандидаткиња Војислава Николић објавила је рад „Начело *ne bis in idem* и одлуке јавног тужиоца“, *Crimen* 2/2024, 234 - 254.

Колегиница Николић анализира начело забране поновног суђења за исто дело (*ne bis in idem*) које представља једно од темељних кривичнопроцесних начела, с тим да предмсет њеног интересовања представљају одлуке које доноси јавни тужилац. С обзиром да уставна и законска регулатива повезује деловање поменутог начела искључиво са одговарајућим одлука суда, кандидаткиња је истражила постојећу судску праксу и изнела своје закључке у вези са начелом *ne bis in idem* и јавнотужилачким одлукама. При томе је детаљно размотрила ставове Европског суда за људска права, указавши на њихов узицај на поступање нашег највишег редовног суда. Став који кандидаткиња Николић заступа своди се у основи (а што би било у складу са стразбуршком и домаћом судском праксом) на давање ширег домаћаја начела не двапут о истом. Другим речима, поред одређених правноснажних судских одлука, о примени начела *ne bis in idem* би се морало говорити и случају доношења одређених јавнотужилачких одлука. Реч је о одлукама којима се кривично гоњење окончава у складу са начелом опортунитета, па би у том правцу *de lege ferenda* требало извршити одговарајуће нормативне измене. На тај начин би у потпуности била остварена правна сигурност у кривичном праву.

2. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидаткиња Војислава Николић се определила да у докторској дисертацији обради тему под називом: „Положај оштећеног у кривичном поступку“.

Предмет докторске дисертације је процесни положај оштећеног у кривичном поступку. Проблематика у вези са оштећеним биће обрађена првенствено са аспекта кривичнопроцесног права, при чему ће се централни део истраживања односити на кривично процесно законодавство Србије и процесног положаја пунолетног оштећеног. Пре тога је неопходно размотрити положај оштећеног са теоријског, али и нормативног аспекта што би се у основи односило на анализу историјског развоја, упоредни приказ одабраних земаља из континентално-европског и англо-америчког правног система, а свакако и аналитички приказ релевантних међународних докумената у овој области.

У најранијем периоду, пре писаних закона, одговор на учињено кривично дело био је препуштен жртви или његовој породици, што је водило освети и одмазди. Развитак државе довео је до тога да се кривична дела не сматрају више искључиво повредом приватних, већ пре свега општих интереса. У том смислу је створен систем јавне тужбе, чиме је додатно потврђен положај државе као носиоца права на кажњавање (*ius puniendi*).

Теорија кривичнопроцесног права, а у складу са њом и судска пракса, дуго времена су били усредсређени на положај окривљеног у кривичном поступку, његова процесна права и одбрану, док је положај оштећеног био занемарен. То је објашњавано чињеницом да примарни циљ вођења кривичног поступка представља утврђивање постојања кривичног дела и кривичне одговорности окривљеног за кривично дело и изрицање кривичне санкције. Оштећени је посматран као извор информација о учињеном кривичном делу и његова улога се сводила на улогу сведока.

Кроз дуги низ деценија оштећени је био у другом плану, да би тек шездесетих и седамдестих година прошлог века његова улога полако почела да долази да изражаја, што се може довести у везу са јачањем покрета за заштиту права жртава. Професор Пакер изнео је схватање о *crime control* и *due proces* моделу кривичног поступка. Изостанак жртве из поменутих теоријских модела објашњаван је конфликтом који би настао између интереса жртве, на једној страни и интереса јавног тужиоца за ефикасним гоњењем у оквиру *crime control* модела, или права одбране унутар *due proces* модела. Због тога је осмишљен трећи теоријски модел кривичног поступка - *victim participation*, заснован на идеји правичности према жртви, њеном поштовању и уважавању. До тада усмерена готово искључиво према окривљеном, пажња доктрине, нормативе и праксе бива посвећена све више жртвама кривичних дела и њиховим потребама. Напуштена је начелна идеја да је оштећени само извор сазнања и информација о кривичном делу, који треба да олакша вођење поступка. Идеје о побољшању положаја жртава допринеле су развоју виктимологије као нове научне дисциплине која се бави проучавањем жртава и идеји ресторативне правде која подразумева разумевање последица кривичног дела по жртву и залагање за њихово отклањање.

На повећану пажњу која се поклања питању положаја оштећеног, утицали су међународни и регионални документи усвојени у оквиру Уједињених нација, Савета Европе и Европске уније, а то је имало за последицу уношење измена у националним кривичним законодавствима како на материјалном, тако и на процесном плану. У тим документима дати су стандарди и смернице како би се обезбедило ефикасно признање и поштовање права жртава кривичних дела, те заштита њихових интереса.

Нормативно уређење положаја оштећеног има два аспекта. Први се односи на настојање оштећеног да у кривичном поступку оствари имовинскоправни захтев, док је други аспект последица потребе за предузимањем мера за спречавање његове секундарне виктимизације.

Кандидаткиња Николић наводи да би основни циљ истраживања које је намерна да оствари био систематизована студија и приказ процесног положаја оштећеног у Републици Србији. Надаље, циљ јесте да се на основу спроведеног истраживања изведу закључци о томе да ли је кривичнопроцесни положај оштећеног задовољавајући, а то укључује и анализу практичне примене постојећег нормативног оквира, уочавање одређених недостатака и давање предлога *de lege ferenda*.

У том смислу, кандидаткиња наводи да су појединачни циљеви предложене дисертације следећи:

Анализа појма оштећеног и појма жртве - Законска дефиниција у домаћем праву под појмом оштећеног подразумева лице чије је лично или имовинско право кривичним делом повређено или угрожено. У лична права спадају право на живот, психички и физички интегритет, достојанство личности, слобода и безбедност, правна сигурност, правна личност, једнака правна заштита, приватност, слобода кретања, неповредивост стана, тајност писама и других средстава општења, слобода изражавања, окупљања и удруживања, рад, брак, учешће у управљању јавним пословима или бирачка права. У имовинска права спадају стварна и облигациона права, укључујући имовинска ауторска права и право на накнаду штете. Да би се неко лице у кривичном поступку сматрало оштећеним потребно је да му неко од ових права буде угрожено или повређено кривичним делом.

Колегиница Николић подсећа да Законик о кривичном поступку не познаје појам жртве као субјекта кривичног поступка. Појам оштећеног и жртве најчешће се користе као синоними, при чему је појам оштећени процесноправне природе, док је појам жртва материјалноправни, криминолошки и виктимолошки. Кривично материјално право користи појам пасивни субјект кривичног дела. То је лице које је носилац добра које је заштићено кривичним делом, чије је добро повређено или угрожено, и не треба га сводити само на лице на коме је предузета радња извршења (објект радње). То може бити и правно лице, а у погледу физичког лица не постављају се никакви услови, то може бити и дете, душевно болесно лице и др. Постоје оштећени који нису истовремено и пасивни субјекти кривичног дела, као што има и пасивних субјеката кривичног дела који јесу оштећени али се не могу појавити у кривичном поступку. У неким ситуацијама пасивни субјект кривичног дела не може бити оштећени у процесном смислу јер је извршењем кривичног дела изгубио субјективитет, као на пример у случају кривичног дела убиства, кривичног дела тешка телесна повреда квалификована смрћу. Тада се у кривичном поступку појављују блиски сродници.

Криминолошко одређење жртве јесте да је то особа, организација или правни поредак који су угрожени, повређени или уништени кривичним делом. Кандидаткиња указује на разликовање између жртве у ужем и ширем смислу речи, као и директне (или примарне) жртве и индиректне (или секундарне жртве).

Колегиница Николић истиче да појам жртве није дефинисан у одредбама домаћег кривично материјалног и процесног права. Ипак, Кривични законик у неким својим одредбама користи појам жртва (нпр. члан 54 КЗ који се односи на општа правила о одмеравању казне, затим одредбе члана 72. став 1 и члана 73. тачка 10 КЗ које су битне за одређивање и садржину заштитног надзора итд.). Кандидаткиња истиче да Закон о спречавању насиља у породици користи појам жртва али га појмовно не одређује. Термин оштећени користи се у Закону о прекршајима. Оштећени, у смислу ово закона, је лице чије је какво лично или имовинско право повређено или угрожено прекршајем (члан 126). Такође, Закон о полицији користи појам оштећени, док је претходни Закон о полицији из 2005. године користио појам жртва.

Колегиница Николић подсећа да поједини међународни документи дефинишу појам жртве. Треба издвојити Конвенцију Савета Европе о борби и спречавању насиља над женама и насиља у породици - Истанбулска конвенција, Европску конвенцију за накнаду штете жртвама кривичних дела са елементима насиља, која прави разлику између непосредне и посредне жртве, Декларацију Уједињених нација о основним принципима правде за жртве злочина и злоупотребе власти, Директиву 2012/29 о успостављању минималних стандарда права, подршке и заштите жртава кривичних дела и др.

Појам оштећеног у кривичнопроцесном смислу је шири од појма пасивног субјекта у кривичноправном смислу и појма жртве у криминологији и

виктимологији. Наиме, у доктрини се истиче да се под одређеним околностима у кривичном поступку као оштећени може појавити лице које није било пасивни субјект односно жртва кривичног дела. Појам оштећени како је дефинисан у ЗКП је шири и од појма жртве датој у Директиви Европског парламента и Савета 2012/29/ЕУ јер обухвата и правно лице. Директива 2012/29/ЕУ говори о правима жртве и изричито не захтева увођење појма жртве у било који закон у правном систему држава чланица. Одређивање појма жртве у Директиви учињено је само за потребе тог акта. У погледу питања да ли је потребно да се уместо или поред појма оштећени упоредо у законски текст унесе и одреди и појам жртва, постоје различита мишљења (да се прихвати само термин жртва, да постоје оба појма или да се изврши допуна садашње дефиниције оштећеног), при чему је приступно неслагање и да ли је одређењу појма оштећени место у материјалном или процесном кривичном праву.

Став кандидаткиње Николић је да би искључиво у ЗКП требало да постоји појам оштећени. Увођење појма жртва везује се искључиво за усаглашавање са европским стандардима, посебно са Директивом 2012/29/ЕУ, а није скопчано са реалним потребама у нашем праву. У међународним документима у овој области постоји тензија између широко постављеног појма жртве и релативно сведених права која ужива у поступку, тј. између материјалног одређења жртве и њеног процесног положаја, тензији која се додатно појачава при покушају изналагања модела кривичног поступак који би у довољној мери поштовао и уравнотежио захтеве јавне тужбе, права одбране и интересе оштећеног.

Анализа основних права и дужности оштећеног - Права и дужности оштећеног изграђују његов општи процесни положај. Оштећени у кривичном поступку расположе одређеним основним правима која су одређена у члану 50 ЗКП. Кандидаткиња истиче да је оштећени потенцијални титулар различитих процесних улога, што зависи од реализације законских овлашћења од стране оштећеног и начина руковођења кривичним поступком. Она наводи да је реч о следећим процесним улогама: 1. приватни тужилац 2. оштећени као тужилац у кривичном поступку за кривично дело које се гони *ex officio*, 3. оштећени са предлогом за кривично гоњење за кривична дела за која је законом прописано да се гоњење предузима по предлогу, где јавни тужилац гони по службеној дужности али само ако је оштећени поднео такав предлог 4. оштећени као лице које је поднело имовинскоправни захтев и 5. оштећени као сведок. Специфичност положаја оштећеног као процесне странке огледа се у томе да се поједине улоге могу кумулирати, па би тако оштећени, оштећени као тужилац и приватни тужилац моли да буду испитани у својству сведока, а могу поднети и имовинскоправни захтев.

У кривичном поступку оштећени, његов законски заступник и пуномоћник имају дужност да обавесте суд о свакој промени адресе или боравишта. Оштећени је дужан да сведочи осим ако је искључен или ослобођен од сведочења, да поштује ред и дисциплину у току поступка. Дужности оштећеног везане су и за омогућавање спровођења одређених доказних радњи.

Анализа процесног положаја оштећеног са имовинскоправним захтевом - Колегиница Николић подсећа да услов *sine qua non* за појаву оштећеног у кривичном поступку јесте повреда или угрожавање неког његовог правом заштићеног добра. Она сматра да је право на накнаду штете основно и најважније право оштећеног. У већини континентално-европских држава постоји могућност да се имовинскоправни захтев оствари у кривичном поступку, као адхезиони или придружени поступак. На другој страни, у државама англо-америчког правног система, као што су Енглеска и САД, таква могућност не постоји. Расправљање о имовинскоправном захтеву у кривичном поступку представља одступање

кривичног суда од редовне надлежности са циљем остваривања права лица које је претрпело одређени облик штете извршеним кривичним делом.

Кандидаткиња Николић истиче да је о имовинскоправном захтеву целисходније одлучивати у кривичном поступку него оштећеног упућивати на парнични поступак. Остваривање имовинскоправног захтева у кривичном поступку има више предности, како за оштећеног тако и за правосудје, а пре свега из разлога економичности и целисходности. Избегава се двоструко ангажовање правосудног апарата, чиме се штеди време и средства у поређењу са одвојеним вођењем два поступка - кривичног и парничног. Поред тога, отклања се могућност доношења противречних одлука у кривичној и грађанској ствари. Погодности за оштећеног су те што након постављања имовинскоправног захтева у кривичном поступку, даљи поступак тече по службеној дужности и оштећени се не мора излагати трошковима везаним за присуствовање главном претресу, јер ће се у случају његовог недоласка на главни претрес имовинскоправни захтев прочитати.

Суд често упућује оштећеног да имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку. Колегиница Николић истиче да имовинскоправни захтев оштећеног представља ефикасно средство за заштиту повређених тј. угрожених права оштећеног, али да се у пракси ретко остварује. Она сматра да један од разлога представља неактивност и незаинтересованости оштећеног (или његовог пуномоћника) који не определи имовинскоправни захтев. Чест је случај да судови олако и без довољно аргумената износе став да би се одлучивањем о имовинскоправном захтеву знатно одуговлачио кривични поступак или да подаци кривичног поступка не пружају поуздан основ ни за потпуно ни за делимично пресуђење.

Кандидаткиња сматра да обавеза отклањања штетних последица или накнаде штете треба да има приоритет у свим случајевима у којима је то могуће, при чему у прилог своје тврдње наводи поједине одредбе материјалног и процесног кривичног законодавства (примера ради, чл. 54, 77, 78 и 93 КЗ и члан 314 став 1 тачка 4, чл. 283 и 314 став 2 тачка 2 ЗКП). Поред тога, Закон о међународној правној помоћи у кривичним стварима условљава уступање гоњења другој држави обезбеђењем имовинскоправног захтева оштећеног на накнаду претрпљене штете у кривичном поступку. Колегиница Николић указује и на Смернице за унапређење судске праксе у поступцима за накнаду штете жртвама тешких кривичних дела у кривичном поступку које је сачинио Врховни касациони суд са циљем да се олакша и подстакне доношење одлуке о имовинскоправном захтеву у кривичном поступку.

Анализа процесног положаја оштећеног као приватног тужиоца - Гоњење по приватној тужби представља изузетак у односу на кривична дела која се гоне по службеној дужности и за која је надлежан јавни тужилац. По приватној тужби се гони за кривична дела за која је то изричито предвиђено у Кривичном закону, јер је правило да се гоњење предузима по службеној дужности. Оправдање постојања кривичних дела за која се гони по приватној тужби лежи у чињеници да су то дела мањег степена друштвене опасности, дела којима се више вређа лични интерес странака, него јавни интерес. Кривична дела која се гоне по приватној тужби су специфичног карактера, било због односа извршиоца и оштећеног, било због субјективних елемената на страни оштећеног. Приватни тужилац има својство странке, али се, за разлику од јавног тужиоца, руководи начелом диспозитивности. Другим речима, кривично гоњење и ток поступка у конкретном случају зависи искључиво од воље оштећеног који има право а не и дужност подношења приватне тужбе.

Колегиница Николић подсећа да приватни тужилац има одређена права и дужности у кривичном поступку. Она истиче да је његов процесни положај неповољан, јер је често у ситуацији да не може сам да открије учиниоца, а органи

унутрашњих послова нису обавезни да предузму трагање и учествују у прикупљању обавештења и доказа. Поред тога, када поднесе приватну тужбу не добија никакву даљу помоћ и потпору која би ојачала његову способност да учествује у поступку. Приватни тужилац је често правно неука странка и отежано му је поступање без адекватне помоћи адвоката у својству пуномоћника, а нема право да му се постави пуномоћник сходно члану 59 ЗКП. Као једну од процесних ситуација у којој се огледа неповољан положај приватног тужиоца кандидаткиња наводи и законом предвиђену претпоставку одустанка од приватне тужбе. То је прописано како би се спречила неизвесност за окривљеног у погледу вођења кривичног поступка. Последице одустанка од приватне тужбе своде се на губитак права да поново поднесе приватну тужбу у истој кривичној ствари.

Анализа процесног положаја оштећеног као тужиоца - Оштећени под одређеним условима може да преузме кривично гоњење од јавног тужиоца за кривична дела за која се гони по службеној дужности односно да стекне својство овлашћеног тужиоца. *Ratio legis* давања такве могућности јесте корекција става јавног тужиоца да не гони за кривично дело. Законик о кривичном поступку предвиђа да оштећени може да преузме кривично гоњење ако јавни тужилац након потврђивања оптужнице изјави да одустаје од оптужбе. Ако оштећени изјави да преузима кривично гоњење суд ће наставити односно одредити главни претрес. Рок за изјашњење је преклузивне природе. Пропуштањем рока за изјашњење оштећени губи право да преузме гоњење. У зависности од стадијума поступка, ако се оштећени не изјасни у року или се изјасни да не жели да преузме гоњење суд ће донети решење о обустави поступка односно пресуду којом се оптужбе одбија.

Председник већа решењем обуставља кривични поступак ако је јавни тужилац пре почетка главног претреса одустао од оптужбе, а оштећени није преузео кривично гоњење, или је кривично гоњење преузео, па је потом одустао од оптужбе. Пресуду којом се оптужба одбија суд изриче ако је до одустанка од оптужбе дошло од започињања до завршетка главног претреса, а оштећени није преузео кривично гоњење, или је кривично гоњење преузео па је одустао од оптужбе. Изостанак оштећеног са припремног рочишта или главног претреса, на који је уредно позван или уколико му се позив није могао уручити због непријављивања суду промене адресе пребивалишта или боравишта, има за последицу законску претпоставку о одустанку од гоњења и тада суд доноси решење о обустави поступка, односно пресуду којом се оптужба одбија.

Својство оштећеног као тужиоца престаје одустанком од оптужбе, преузимањем кривичног гоњења од стране јавног тужиоца, смрћу односно престанком правног лица. Јавни тужилац има могућност да се поново укључи у кривични поступак и од оштећеног као тужиоца преузме кривично гоњење. Тада оштећени може да изјави жалбу из свих жалбених разлога.

Могућност преузимања кривичног гоњења не постоји у претходним фазама кривичног поступка односно до потврђивања оптужнице. У том смислу, ако јавни тужилац одбаци кривичну пријаву, обустави истрагу или одустане од кривичног гоњења до потврђивања оптужнице дужан је да у року од осам дана о томе обавести оштећеног и поучи га да може да поднесе приговор непосредно вишем јавном тужиоцу у року од осам дана од дана када је примио обавештење (члан 51 ЗКП). Оштећени којег јавни тужилац није обавестио о овим околностима, може да поднесе приговор у року од три месеца од дана када је јавни тужилац одбацио пријаву, обуставио истрагу или одустао од кривичног гоњења. Непосредно виши јавни тужилац о приговору оштећеног одлучује у року од 15 дана од дана пријема приговора и може решењем одбити или усвојити приговор.

У скраћеном поступку ако је кривичну пријаву поднео оштећени, а јавни тужилац у року од шест месеци од дана пријема пријаве не поднесе оптужни

предлог нити обавести оштећеног да је одбацио пријаву, оштећени има право да поднесе приговор непосредно вишем јавном тужиоцу (члан 499. став 3 ЗКП). У овом случају се рок о којем говори члан 51. став 2 ЗКП рачуна од протека шест месеци од дана када је оштећени поднео кривичну пријаву.

Анализа процесног положаја оштећеног са предлогом за кривично гоњење - Колегиница Николић истиче да предлог оштећеног представља битну процесну претпоставку, јер јавни тужилац не може покренути кривични поступак без предлога оштећеног. У случају да оштећени одустане од свог предлога, то представља разлог за окончање кривичног поступка, тј. за обуставу истраге, обуставу кривичног поступка, односно доношење одбијајуће пресуде. Предлог за кривично гоњење се подноси јавном тужиоцу у року од три месеца од сазнања за кривично дело и осумњиченог. Ако је оштећени поднео кривичну пријаву или је поднео предлог за остваривање имовинскоправног захтева у кривичном поступку, сматраће се да је тиме поднео и предлог за гоњење. Ако је кривичним делом оштећено више лица, гоњење се може предузети односно наставити по предлогу било ког оштећеног.

Анализа процесног положаја оштећеног као сведока - Кандидаткиња напомиње да се значај положаја оштећеног као сведока огледа у томе што може указати на релевантне чињенице о извршеном кривичном делу и учиниоцу или о другим чињеницама које се утврђују у поступку. У настојању да не изгуби значајан извор сазнања, законодавац одступа од начела монофункционалности у кривичном поступку када су у питању оштећени, оштећени као тужилац и приватни тужилац који се могу испитати као сведоци. Међутим, да ли ће заиста бити извор сазнања и каква ће бити доказна вредност исказа сведока зависи од бројних околности. Кандидаткиња указује да је у пракси чест случај вишестуког испитивања оштећеног, а то у великој мери утиче на квалитет исказа и носи ризик од секундарне виктимизације.

За оштећеног као сведока важе по правилу она права и дужности који су предвиђени и за остале сведоке. Поред тога, постоје извесна правила која се примењују само према оштећеном као сведоку нпр. право да у кривичном поступку оствари имовинскоправни захтев, или неудаљавање из суднице оштећеног као тужиоца или приватног тужиоца у случају када их треба испитати у својству сведока.

Анализа заштите сведока и оштећеног - Колегиница Николић пише да постоје три групе разлога за увођење заштите сведока: прагматички разлог који се огледа у потреби за ефикаснијим сузбијањем савремених облика криминалитета; принципијелни разлог у потреби заштите основних људских права сведока и формалноправни разлог који је садржан у потреби прилагођавања домаћег законодавства међународнимправним стандардима. О значју ове материје сведоче бројни међународни документи којима је успостављен оквир за нормативно уређење заштите сведока, жртава или њима блиских лица на националном нивоу.

Кандидаткиња подсећа да проблематика заштите сведока и других учесника у кривичном поступку и њима блиских лица има два аспекта, од којих се први односи на ванпроцесне начине заштите наведених лица, док се други односи на мере процесне заштите. У оквиру ванпроцесне заштите учесника у кривичном поступку и њима блиских лица могуће је разликовати мере ванпроцесне заштите у ужем смислу, на једној страни и програме заштите на другој страни.

Мере ванпроцесне заштите у ужем смислу се у основи свODE на заштиту уз помоћ које држава обезбеђује остваривање основних слобода и људских права на својој територији. Ова заштита подразумева мере које спроводи полиција, када за то постоје оправдани разлози, да би заштитила оштећеног и друго лице које је дало или може дати податке важне за кривични поступак, као и њима блиска лица,

ако им прети опасност од учиниоца кривичног дела или или других лица. Ванпроцесна заштита обухвата и посебне програме заштите учесника у кривичном поступку и њима блиских лица. Ова материја је у нашем праву уређена Законом о Програму заштите учесника у кривичном поступку.

Заштита учесника у кривичном поступку се може остварити и применом одговарајућих мера процесне заштите прописаних у одговарајућим одредбама Законика о кривичном поступку. Мере процесног карактера подразумевају посебна доказна правила за саслушање учесника у кривичном поступку, као и одговарајућу процесну заштиту осетљивих сведока у циљу спречавања њихове секундарне виктимизације. У Законикау о кривичном поступку се обезбеђује заштита сведока у три облика: 1. основна заштита свих сведока, 2. заштита посебно осетљивих сведока и 3. давање статуса заштићеног сведока.

Колегиница Николић истиче да постоје и одређени процесни институти и кривичнопроцесне мере које могу имати утицај на обим и степен заштите жртава иако њихова примарна сврха није заштита нпр. забрана прилажења, састајања или комуницирања са одређеним лицем и посеђивања одређених места (члан 197 ЗКП), притвор (члан 211. ЗКП), условно одлагање кривичног гоњења (члан 283 ЗКП), заштитни надзор приликом изрицања условне осуде (члан 71 КЗ), мера безбедности забране приближавања и комуникације са оштећеним (члан 89а КЗ) и др.

Кандидаткиња сматра да уколико се сагледају све мере процесне и ванпроцесне заштите у светлу постојећих европских стандарда и упоредних решења у овој области може се закључити да је нормативна основа за заштиту сведока па самим тим и оштећених у основи решена на задовољавајући начин, али су и даље могућа унапређења како на нормативном плану, тако и у пракси. Том приликом би требало имати у виду стандарде права на правично суђење које је зајемчено у члану 14. став 1 Међународног пакта о грађанским и политичким правима и члану 6 ЕКЉП. С обзиром да правичан процес подразумева, поред осталог, право оптуженог да испита сведоке против себе или да предложи да се они испитају и да се обезбеди присуство и испитивање сведока у његову корист под истим условима који важе за оне који сведоче против њега отвара се питање у којој мери процесна заштита сведока, а нарочито оштећеног, може да доведе у питање ово право. Кључ за решење наведеног проблема се налази у изналагању правичне равнотеже између потребе за применом мера процесне заштите сведока, жртава и других учесника у кривичном поступку и поштовања права оптуженог на одбрану.

Стразбуршки стандарди о положају оштећеног у кривичном поступку - Иако Европска конвенција о људским правима нема експлицитне одредбе о жртвама, велики значај за ову проблематику имају стандарди који су изграђени у пракси Европског суда за људска права. Оштећеном могу бити призната одређена јемства у кривичном поступку по два основа. Први се везује за стандарде правичног суђења (члан 6. ЕКЉП), што се објашњава чињеницом да је повреда или угрожавање личног или имовинског права оштећеног последица напада на општи друштвени интерес до којег је дошло извршењем кривичног дела, а други кроз призму концепта европског јавног поретка који обухвата „тврдо језгро” људских права.

Оштећеном се у кривичном поступку могу под одређеним условима признати јемства која обухвата стандард правичног суђења, садржана у члану 6. ставу 1 ЕКЉП. У стразбуршкој пракси грађански карактер захтева оштећеног у кривичном поступку представља основ за признавање права на правично суђење. Довођење оштећеног као овлашћеног тужиоца у везу са правом на правично суђење не значи ни у ком случају да му се признаје право *ius puniendi*. Право на кривично гоњење или осуду другог лица није допуштено само по себи, већ мора да буде праћено грађанском тужбом оштећеног у складу са националним правом, чак и

да је једини циљ добијање симболичног обештећења или на заштиту грађанског права, попут права на „добар углед“.

Колегиница Николић указује да би приликом оцене да ли је оштећеном повређено право на приступ суду требало водити рачуна о његовој могућности да грађански захтев истакне у парници. Када је реч о оцени да ли би оштећени могао да се позива на повреду права на суђење у разумном року, основни критеријум би требало да буде одлучујући значај исхода кривичног поступка за судбину грађанског захтева. Једино под претпоставком да је осуда услов *sine qua non* за досуду грађанског захтева, могло би се испитати да ли је оштећеном повређено право на суђење у разумном року. Под овим условима би оштећеном могле да буду признате гаранције из члана 6. став 1 ЕКЉП, и то само у поступку у којем кривичну оптужбу заступа јавни тужилац, али не и у случају када оштећени има својство овлашћеног тужиоца.

3. ОПИС САДРЖАЈА (СТРУКТУРЕ ПО ПОГЛАВЉИМА) ДИСЕРТАЦИЈЕ

3.1. Садржај докторске дисертације

УВОД

ПРВИ ДЕО

ОПШТА РАЗМАТРАЊА О ОШТЕЋЕНОМ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

ОДЕЉАК ПРВИ

ОШТЕЋЕНИ КАО ПРОЦЕСНИ СУБЈЕКТ

Глава I

Појам и подела кривичнопроцесних субјеката

1. Појам и подела кривичнопроцесних субјеката
2. Главни кривичнопроцесни субјекти
 - 2.1. Суд
 - 2.2. Овлашћени тужилац
 - 2.3. Окривљени
3. Споредни кривичнопроцесни субјекти
4. Оштећени као процесни субјекат

Глава II

Појам оштећеног

1. Појам оштећеног
 - 1.1. Појам оштећеног у кривичном праву
 - 1.2. Појам оштећеног у кривичном процесном праву
2. Појам жртве и проблем њеног нормирања у кривичном процесном праву

ОДЕЉАК ДРУГИ

ИСТОРИЈСКИ ПРИКАЗ ПОЛОЖАЈ ОШТЕЋЕНОГ

Глава I

Општи историјски приказ положаја оштећеног

1. Античко доба
2. Средњи век
3. Нови век

Глава II

Историјски приказ положаја оштећеног у српском праву

Одсек I

Средњи век

1. Старо српско право
2. Немањинска држава
 2. 1. Душанов законик

Одсек II

Нови век

1. Књажевство Србија
 1. 1. Законик о поступку судском у кривичним делима од 1865. године
2. Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца
 2. 1. Законик о судском кривичном поступку од 1929. године
3. Период после Другог светског рата
 3. 1. Закон о кривичном поступку од 1948. године
 3. 2. Законик о кривичном поступку од 1953. године
 3. 3. Закон о кривичном поступку од 1976. године
 3. 4. Законик о кривичном поступку од 2001. године
 3. 5. Законик о кривичном поступку од 2006. године

ОДЕЉАК ТРЕЋИ

УПОРЕДНИ ПРИКАЗ ПОЛОЖАЈА ОШТЕЋЕНОГ

Глава I

Континентално право

1. Немачка
2. Француска
3. Државе бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије
 - 3.1. Република Хрватска
 - 3.2. Република Словенија

Глава II

Англо-америчко право

1. Енглеска
2. Сједињене Америчке Државе

ДРУГИ ДЕО

ПОЛОЖАЈ ОШТЕЋЕНОГ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Глава I

Права и дужности оштећеног

1. Права оштећеног

2. Дужности оштећеног

Глава II

Оштећени са имовинскоправним захтевом

1. Појам имовинскоправног захтева и општи услови за његово остварење у кривичном поступку
2. Овлашћени подносиоци имовинскоправног захтева
3. Предмет имовинскоправног захтева
 - 3.1. Накнада штете
 - 3.2. Повраћај ставри
 - 3.3. Поништај правног посла
4. Поступак за остваривање имовинскоправног захтева
 - 4.1. Подношење имовинскоправног захтева
 - 4.2. Рок за подношење имовинскоправног захтева
 - 4.3. Садржина имовинскоправног захтева
 - 4.4. Значај подношења имовинскоправног захтева и застарелост потраживања
5. Провера околности о имовинскоправном захтеву
6. Привремене мере обезбеђења имовинскоправног захтева
7. Располагање имовинскоправним захтевом
8. Одлуке суда о имовинскоправном захтеву
9. Жалба на одлуку о имовинскоправном захтеву
10. Измена правноснажне одлуке о имовинскоправном захтеву
11. Однос имовинскоправног захтева, мере одузимања имовинске користи прибављене кривичним делом и одузимања имовине проистекла из кривичног дела
 - 11.1. Имовинскоправни захтев и одузимање имовинске користи прибављене кривичним делом
 - 11.2. Имовинскоправни захтев и одузимање имовине проистекле из кривичног дела
12. Накнада штете из јавних фондова
13. Имовинскоправни захтев и споразум о признању кривичног дела
14. Имовинскоправни захтев и начело опортунитета кривичног гоњења

Глава III

Оштећени са предлогом за кривично гоњење

1. Појам и процесно дејство предлога за кривично гоњење
2. Права и дужности оштећеног као подносиоца предлога за кривично гоњење
 - 2.1. Подношење предлога
 - 2.2. Рок за подношење предлога
 - 2.3. Одустанак од предлога за кривично гоњење

Глава IV

Оштећени као тужилац

1. Појам оштећеног као тужиоца и право оштећеног да преузме кривично гоњење
2. Рок и начин преузимања кривичног гоњења од стране оштећеног
3. Права и дужности оштећеног као тужиоца
4. Престанак својства оштећеног као тужиоца

Глава V

Оштећени као приватни тужилац

1. Приватна тужба
 - 1.1. Субјекти овлашћени за подношење приватне тужбе
 - 1.2. Подношење приватне тужбе
 - 1.3. Рок за подношење приватне тужбе
 - 1.4. Садржај приватне тужбе
2. Права и дужности приватног тужиоца
3. Престанак својства приватног тужиоца
4. Противтужба
5. Поступање по приватној тужби пре одређивања главног претреса ради упућивања на поступак медијације

Глава VI

Оштећени као сведок

1. Појам сведока
2. Способност и дужност сведочења
3. Права и дужности сведока
4. Доказна радња испитивања сведока
5. Заштита сведока
 - 5.1. Процесна заштита сведока
 - 5.1.1. Основна заштита сведока
 - 5.1.2. Посебно осетљив сведок
 - 5.1.3. Заштићени сведок
 - 5.2. Ванпроцесна заштита сведока
 - 5.2.1. Мере ванпроцесне заштите у ужем смислу
 - 5.2.2. Закон о Програму заштите учесника у кривичном поступку
 - 5.2.3. Службе за помоћ и подршку оштећенима и сведоцима у судовима и Службе за информисање оштећених и сведока у јавним тужилаштвима

Глава VII

Стразбуршки стандарди о положају оштећеног у кривичном поступку

Глава VIII

Статистички приказ истраживања у Основном јавном тужилаштву у Вршцу

ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

Садржај дисертације подељен у *два дела, поред увода и закључка*. Први део посвећен је општим разматрањима о оштећеном у кривичном поступку и обухвата три одељка. У првом одељку кандидаткиња ће се бавити оштећеним као процесним субјектом, у другом одељку историјским приказом положаја оштећеног, док ће у трећем одељку обрадити упоредни приказ положаја оштећеног. У одељку првом, у оквиру главе прве, биће размотрена основна питања у вези са појмом и поделом

кривичнопроцесних субјеката и критеријумом њиховог разликовања. То ће подразумевати излагање о природи и карактеристикама главних и споредних процесних субјеката, а потпм ће уследити анализа положаја оштећеног као процесног субјекта. Колегиница Николић ће у оквиру главе друге размотрити појам оштећеног лица у кривичном праву и кривичном процесном праву, а потом ће се позабавити истраживањем оправданости нормативног уређења појма жртве у нашем кривичном поступку.

Другом одељку је кандидаткиња намерна да посвети две главе. У глави првој бавила би се општим историјским приказом положаја оштећеног. Анализира би античко доба, средњи и нови век, док ће глава друга бити посвећена историјском приказу положаја оштећеног у српском праву. Поменута глава је сачињена од два одсека, при чему би одсек први чинио приказ историјског развоја положаја оштећеног у средњем веку, а одсек други би се односио на приказ законских решења у Књажевству Србији, Краљевини Југославији и период после Другог светског рата. У оквиру послератног периода била би обрађена решења која су постојала у Закону о кривичном поступку од 1948. године, Законику о кривичном поступку од 1953. године, Закону о кривичном поступку од 1976. године, Законику о кривичном поступку од 2001. године и Законику о кривичном поступку од 2006. године.

Последњи, трећи одељак првог дела кандидаткиња посвећује упоредном приказу положаја оштећеног. Упоредни приказ укључује разматрање континенталног правног система и англо-америчког правног система. Континентални правни систем колегиница Николић ће размотрити на примеру Немачке и Француске и појединих држава бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, док ће приказ решења садржаних у англо-америчком правном систему обухватити Енглеску и Сједињене Америчке Државе.

Други део доктората колегиница Николић посветиће положају оштећеног у кривичном поступку Републике Србије. Она ће најпре дати детаљан приказ права и дужности оштећеног, а потом ће истражити следеће процесне улоге оштећеног: оштећени са имовинскоправним захтевом, оштећени са предлогом за кривично гоњење, оштећени као тужилац, оштећени као приватни тужилац и оштећени као сведок.

У глави првој у другом делу колегиница Николић ће се бавити појмом имовинскоправног захтева, као и условима за његово остварење у кривичном поступку. С тим у вези, анализираће питања у вези са овлашћеним лицима за подношење имовинскоправног захтева, предметом имовинскоправног захтева, прикупљањем обавештења и доказа, као и правом оштећеног на располагање имовинскоправним захтевом. Кандидаткиња ће размотрити и поступак за остваривање имовинскоправног захтева, привремене мере обезбеђења имовинскоправног захтева, одлуке суда о имовинскоправном захтеву, питање жалбе на одлуку о имовинскоправном захтеву и изменену правноснажне одлуке о имовинскоправном захтеву. Након тога би дошло на ред испитивање односа између имовинскоправног захтева и мере одузимања имовинске користи прибављене кривичним делом, односно одузимања имовине проистекла из кривичног дела. Пажни колегинице Николић неће промаћи ни положај оштећеног у случају примене опортунитета кривичног гоњења, као и код закључења споразума о признању кривичног дела.

У трећој глави биће речи о положају оштећеног са предлогом за кривично гоњење, процесном дејству поднетог предлога за кривично гоњење, правима и дужностима оштећеног као подносиоца предлога за кривично гоњење и одустанку оштећеног од предлога за кривично гоњење.

Четврта глава посвећена је разматрању појма оштећеног као тужиоца и његовог права да преузме односно настави кривично гоњење, излагању о року и начину преузимања кривичног гоњења од стране оштећеног, правима и дужностима оштећеног као тужиоца и престанку својства оштећеног као тужиоца.

У глави петој кандидаткиња Николић анализираће положај приватног тужиоца. Биће речи о приватној тужби, субјектима овлашћеним за подношење приватне тужбе, року и садржини приватне тужбе и противтужбе, као и поступању по приватној тужби пре одређивања главног претреса ради упућивања на поступак медијације. У овој глави ће бити речи и о правима и дужностима приватног тужиоца и губитку својства приватног тужиоца.

Шеста глава ће се односити на оштећеног као сведока. Колегиница Николић намерава да у оквиру ње размотри питање способности и дужности сведочења, права и дужности сведока и само спровођење доказне радње испитивања оштећеног као сведока. У дисертацији ће бити анализирани и механизми заштите оштећеног као сведока, а то подразумева осврт на процесне и ванпроцесне мере заштите оштећеног у кривичном поступку. Анализа процесне заштита сведока обухватиће основну заштита сведока, заштиту посебно осетљивог сведока и заштићеног сведока. У оквиру ванпроцесне заштите сведока предмет разматрања ће бити мере ванпроцесне заштите у ужем смислу, Закон о Програму заштите учесника у кривичном поступку, као и службе за помоћ и подршку оштећенима и сведоцима у судовима и службе за информисање оштећених и сведока у јавним тужилаштвима.

У седмој глави кандидаткиња намерава да истражи стразбуршке стандарде који се односе на положај оштећеног у кривичном поступку, тј. јемства садржана у члану 6 Европске конвенције о људским правима.

На крају докторске дисертације кандидаткиња ће дати резултате истраживања у Основном јавном тужилаштву у Вршцу како би се утврдио положај оштећеног у кривичном поступку и провериле полазне хипотезе.

У закључку ће бити представљени најважнији резултати до којих је колегиница Николић дошла, као и потреба за *de lege ferenda* предлозима.

4. ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ ОД КОЈИХ ЋЕ СЕ ПОЛАЗИТИ У ИСТРАЖИВАЊУ

Хипотеза бр. 1

Процесни положај оштећеног према важећем законском решењу је лошији у односу на ранија законска решења.

Иако оштећени у кривичном поступку располаже низом значајних процесних права, кандидаткиња Николић сматра да је његов положај погоршан у односу на раније законске прописе. Законик о кривичном поступку из 2011. године сужава одређена права оштећеног. У оквиру ове хипотезе појединачне претпоставке би гласиле:

а) *Сужавање права оштећеног долази до изражаја код могућности да преузме кривично гоњење и стекне својство оштећеног као тужиоца.*

Важећи Законик о кривичном поступку сужава могућност да оштећени стекне својство овлашћеног тужиоца, јер је према ранијем законском решењу у сваком стадијуму кривичног поступка могао да преузме гоњење. Сада може преузети кривично гоњење тек након потврђивања оптужнице односно од одређивања главног претреса у скраћеном поступку. Овакав процесни положај оштећеног последица је нове концепције истраге која је поверена јавном тужиоцу.

Све до потврђивања оптужнице приговор (члан 51. став 2 ЗКП) је једино средство помоћу ког оштећени може тражити заштиту свог интереса ако јавни тужилац за кривично дело које се гони по службеној дужности одбаци кривичну пријаву, обустави истрагу или одустане од кривичног гоњења. О приговору одлучује непосредно више тужилаштво, дакле у оквиру тужилачког система, који је базиран на хијерархијском начелу, па се поставља питање ефикасности овог правног лека. Оштећени нема право обраћања суду и изостаје спољашња контрола одлуке јавног тужиоца. Уколико непосредно више јавно тужилаштво његов приговор одбије оштећени нема право на жалбу или приговор против тог решења.

б) Сужавање права оштећеног постоји и у скраћеном поступку.

Ако је оштећени поднео кривичну пријаву а јавни тужилац у року од шест месеци од дана пријема пријаве не поднесе оптужни предлог, нити обавести оштећеног да је одбацио пријаву, оштећени може поднети приговор (члан 51. став 2 ЗКП). Кандидаткиња Николић подсећа да је према ранијем законском решењу оштећени имао право да, у случају „ћутања“ јавног тужиоца, протеклом рока од једног месеца дође у прилику да поднесе оптужни предлог.

в) Процесни положај оштећеног је погоршан код примене опортунитета.

Законик о кривичном поступку из 2001. године је условљавао примену опортунитета који се односио на обавезу плаћања новчаног износа у хуманитарне сврхе и обављања друштвено корисног рада (члан 236. став 1. тачка 2 и 3) пристанком оштећеног што данас није случај. У важећем нормативном решењу оштећени нема могућности да изјави приговор против решења о одбацивању кривичне пријаве које се доноси у случају примене опортунитета (члан 283. став 3 ЗКП и члан 284. став 3 ЗКП), нити има право да преузме кривично гоњење, чиме је онемогућена контрола одлуке јавног тужиоца. У случају одбацивања кривичне пријаве обавеза је јавног тужиоца да оштећеног обавести да је кривична пријава одбачена и разложима за одбачај. Имајући у виду чињеницу да је одлука коју јавни тужилац донесе у таквим случајевима коначна неопходно је будућим законским изменама предвидети да је јавни тужилац обавезан да пре примене начела опортунитета прибави мишљење оштећеног, што је предвиђено Нацртом закона о изменама и допунама Законика о кривичном поступку који предвиђа да јавни тужилац може одложити кривично гоњење по прибављеном мишљењу оштећеног или евентуално да се уведе неки вид преиспитивања одлуке јавног тужиоца о непокретању кривичног поступка у овом случају.

г) Положај оштећеног је погоршан код споразума о признању кривичног дела.

Један од обавезних елемената споразума о признању кривичног дела јесте и споразум о имовинскоправном захтеву (члан 314 ЗКП), под условом да је поднет. Ако имовинскоправни захтев није постављен јавни тужилац има обавезу да пре закључења споразума овлашћено лице позове да поднесе захтев. На рочиште на које се одлучује о споразуму оштећени се не обавештава нити позива. Кандидаткиња истиче да је одредба која је постојала у претходном ЗКП предвиђала да се о одржавању рочишта на којем се одлучује о споразуму обавештавао оштећени и његов пуномоћник. Они си могли да изјаве жалбу против решења о усвајању споразума.

Имовинскоправни захтев оштећеног представља ефикасно средство за заштиту угрожених или повређених права оштећеног, али се у пракси ретко остварује.

Разлози целисходности и економичности захтевају да се о имовинскоправном захтеву одлучује у кривичном поступку, јер докази које суд изводи о постојању кривичног дела и кривице чиниоца најчешће указују и на основаност и висину имовинскоправног захтева. Оштећени се на тај начин брже и без додатних трошкова обештећује, а правосуђе се не оптерећује додатним бројем предмета. Међутим, у пракси се оштећени упућује на парнични поступак, при чему се таква одлука образлаже ставом да подаци кривичног поступка не пружају довољан основ за одлуку суда или да би одлучивање о њему знатно продужило трајање поступка. Када је реч о праву оштећеног на накнаду штете, постојећа нормативна решења представљају адекватну основу за остварење овог права. Међутим, у пракси кривичних судова мали је број случајева у којима је одлучено о имовинскоправном захтеву. Кандидаткиња истиче и процесне ситуације у којима до изражаја долази неактивност оштећеног или његовог пуномоћника у вези са опредељењем имовинскоправног захтева. Могуће је да уопште не определе овај захтев или то учине на уопштен или одокативан начин или да не дају податаке суду.

На основу изложеног може се рећи да колегиница Николић сматра да би било неопходно утицати на постојећу судску праксу у вези са досуђивањем имовинскоправног захтева у кривичном поступку.

Хипотеза бр. 3

Постоји потреба за унапређењем заштите сведока и оштећених како на нормативном плану, тако и у практичној примени позитивних законских решења.

Кандидаткиња Николић указује на доказни значај исказа сведока у кривичном поступку, и наглашава да квалитет његовог сведочења има значај и за успешност кривичног поступка.

Нормативна основа за заштиту сведока, а самим тим и оштећених, може се у основи оценити као задовољавајућа, с тим да је потребно извршити одређена побољшања како на нормативном плану, тако и у пракси, под условом да се не доведе у питање остварења права на одбрану. Сведоци и оштећени треба да буду заштићени од засташивања и одмазде и од секундарне виктимизације. Законик о кривичном поступку пружа три могућности заштите: једна се односи на основну заштиту свих сведока, друга је намењена посебно осетљивим сведоцима, док је трећа усмерена на заштићене сведоке. Поред тога, значајне су и одредбе Закона о програму заштите учесника у кривичном поступку и њима блиским лицима који би услед давања исказа или обавештења значајних за доказивање у кривичном поступку били изложени опасности по живот, здравље, физички интегритет, слободу или имовину. Основни циљ наведених нормативних решења јесте настојање да се олакша учешће сведока у кривичном поступку, обезбеди заштита од секундарне виктимизације, као и веродостојност и квалитет исказа који сведок да у кривичном поступку.

Колегиница Николић сматра да има простора за побољшање постојећих законских одредаба у вези са унакрсним испитивањем посебно осетљивих сведока, тј. заступа став да би такву могућност требало искључити. Кандидаткиња истиче да би у пракси требало предузети додатне напоре у правцу одржавања процесне дисциплине, мере процесне и ванпроцесне заштите би требало чешће примењивати, било би неопходно да поновљена испитивања буду сведена на најмању могућу меру, суочавање окривљеног и сведока би ваљало што ређе примењивати и т. сл. Колегиница Николић сматра да се у пракси мере заштите не примењују у потребној мери јер није у потпуности схваћена њихова важност, а делом и због неопремљености техничким средствима за пренос слике и звука, недостатака просторних капацитета и т. сл.

Није на одмет подсетити да кандидаткиња сматра проширење права и заштите сведока не би смело да на уштрб одбране, већ је неопходно успоставити равнотежу између потребе сведока на заштиту и права окривљеног на правично и непристрасно суђење. Једном речи, веома паживо би требало оцењивати претежност интереса у сваком конкретном случају.

Хипотеза бр. 4

Постоји потреба за унапређењем домаћег законодавста и праксе у циљу побољшања и јачања положаја оштећеног у правцу усаглашавања са Директивом 2012/29/EУ

Правни поредак Републике Србије је у значајној мери усаглашен са међународним стандардима у области права жртава, јер постоје бројна процесна права која су унета у наш правни систем.

Влада Републике Србије усвојила је 30. јула 2020. године Националну стратегију за остваривање права жртава и сведока кривичних дела у Србији за период 2020-2025. године са циљем унапређења положаја жртава и сведока у складу са стандардима Европске уније. Разлог доношења ове Стратегије јесте одређење да се свим жртвама и сведоцима кривичних дела обезбеди адекватан ниво процесних права, као и системска, стручна и доступна помоћ и подршка, као и посебан ниво заштите, нарочито рањивих категорија жртава. У Стратегији је истакнуто да је нормативни оквир у великој мери усклађен са одредбама Директиве 2012/29/EУ, будући да оштећеном у правном поретку Републике Србије деценијама припада читав низ права која су наведена у поменутој директиви. Неопходно је предузети одређене нормативне кораке у правцу уклањања термилошке недоумице у вези са односом појмова „жртва“ и „оштећени“, унапређења права на бесплатну правну помоћ, права на добијање информација о правима и статусу предмета, успостављања националне мреже служби подршке жртвама, присуства лица од поверења приликом испитивања сведока и оштећеног, индивидуалне процене жртава у циљу утврђивања потреба његове заштите, испитивања путем видео конференцијске везе, јачању његовог права на употребу језика и др.

Кандидаткиња Николић сматра да постоји простор за унапређење положаја оштећеног, односно за прецизирање појединих одредаба ЗКП. У питању су одредбе које се односе на могућност оштећеног да стекне својство супсидијарног тужиоца, унапређење права на правни лек у кривичном поступку, прибављање мишљења оштећеног код примене опортунитета, увођење забране унакрсног испитивања и

постављања сугестивних питања код испитивања посебно осетљивих сведока. Колегиница Николић истиче да побољшање законског оквира неће имати претерани значај ако пракса поступања надлежних органа не буде измењена, а то значи да би одлучивање о имовископравном захтеву у кривичном поступку од изузетка требало да постане правило.

5. МЕТОДЕ КОЈЕ ЋЕ СЕ У ИСТРАЖИВАЊУ ПРИМЕНИТИ

Кандидаткиња истиче да ће као основни метод истраживања у дисертацији користити анализу садржаја, нормативни анализу и дескриптивни метод. Поред тога, као помоћни методи ће бити коришћени упоредни, историјски, аналитичко - синтетички, хипотетичко - дедуктивни, догматски и логички метод.

Применом метода анализе садржаја колегиница Николић је настојати да утврди односе, улоге, разна својства и функције, као и место разних чинилаца у систему. Користиће и анализирати домаћу и страну научну и стручну литературу, нормативна документа из домаћег и упоредних правних система, постојећу јавнотужилачку и судску праксу, постојеће статистичке податке, као и друге релевантне прикупљене податке у овој области. Кандидаткиња очекује да ће анализом садржаја доћи како до квантитативних, тако и до квалитативних података о положају оштећеног у кривичном поступку. У циљу разумевања, правилне интерпретације и оцене важећих законских решења биће коришћен догматски метод. На тај начин ће бити утврђено право значење и смисао правних норми које су предмет анализе, али и узрочно-последичне везе и садржај правних појава. Биће коришћен и логички метод како би се утврдиле везе између различитих делова правног система.

У циљу потпунијег увида у положај оштећеног и оцене важећих законских решења, кандидаткиња ће примењивати историјски и упоредни метод. Историјски метод ће послужити за приказ развоја положаја оштећеног и то, пре свега, на нормативном плану, што ће омогућити да се уоче и опште тенденције у погледу положаја оштећеног. Уз помоћ упоредног метода биће размотрена нормативна решења која постоје у одређеним државама континентално-европског правног система и англо-америчког правног система.

Ради оцене и извођења закључака о предмету научног истраживања биће коришћен аналитичко - синтетички метод као и индуктивно - дедуктивни метод. Ови методи су кључни за развијање дубљег разумевања положаја оштећеног како би се могли извести закључци и добити заокружена слика о предмету истраживања. Аналитичко –синтетичким методом ће се најпре проучити појединачно свака процесна улога, право и дужност оштећеног, а да би се затим синтезом, на основу сазнања о деловима, дошло до разумевања целине. Индуктивни метод подразумева да се анализом појединачних чињеница и случајева дође до општих закључака. Дедуктивни метод ће послужити да се из општих судова изведу посебни и појединачни закључци. Уз помоћ нормативног метода кандидаткиња ће испитати садржај правних прописа, док ће помоћу дескриптивног метода описати различите аспекте предмета истраживања и његове карактеристике.

6. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС

Кандидаткиња Николић је као циљ дисертације истакла пружање свеобухватне, систематизоване и научно утемељене анализе положаја оштећеног у домаћем кривичном поступку. Критичка анализа позитивног права којим је уређен положај оштећеног, историјски приказ и објашњење упоредноправних решења могу послужити законодавцу да измени и допуни уређење процесног положаја оштећеног. Спознаје до којих се дође остварењем постављених научних циљева могу ваљано да послуже на легислативном плану и на нивоу правосудне праксе. На нивоу правосудне праксе, циљ би био да се анализом правнотеоријских ставова који се односе на оштећеног, омогући правилно тумачење и примена закона од стране органа кривичног правосуђа. Научни допринос дисертације биће остварен кроз закључке до којих ће се доћи и кроз предлоге *de lege ferenda* усмерене на побољшање положаја оштећеног. Кандидаткиња сматра да ће рад допринети и даљем усклађивању нашег кривичног процесног права са европским правним стандардима и унапређењу нивоа заштите људских права учесника у поступку. Поред тога, колегиница Николић очекује да ће докторска дисертација допринети и промени устаљеног мишљења о значају положаја оштећеног у кривичном поступку.

7. ЗАКЉУЧАК

На основу изнетог у овом извештају, предложене полазне литературе и објављеног рада кандидаткиње, као и успешне одбране пројекта докторске дисертације, известиоци сматрају да је реч о веома значајној теми која заслужује да се о њој напише докторска дисертација. Слободни смо да Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Београду, предложимо да се кандидаткињи Војислави Николић одобри израда докторске дисертације на тему „**Положај оштећеног у кривичном поступку**“, и да за ментора одреди др Горана П. Илића, редовног професора Правног факултета Универзитета у Београду.

У Београду, 18. јун 2026. године

ИЗВЕСТИОЦИ

др Горан П. Илић,

редовни професор Правног факултета Универзитета у Београду

др Божидар Бановић,

редовни професор Факултета безбедности Универзитета у Београду

др Ивана Миљуш,

доцент Правног факултета Универзитета у Београду

8. ПРЕЛИМИНАРНИ ПОПИС ЛИТЕРАТУРЕ

Кандидаткиња Николић наводи да ће при изради докторске дисертације, осим у наставку наведене литературе, бити коришћена законски и други правни прописи и извори судске праксе.

8.1. Литература на српском и страним језицима

Аврамовић Сима, *Општа правна историја, стари и средњи век*, Досије, Београд 1999.

Аврамовић Сима, „Античко порекло савремених принципа у правосуђу“, *Билтен судске праксе Врховног суда Србије* 3/2006, 126-132.

Avramović Sima, „Gnome Dikaiotete - pravo, pravda i pravičnost u atinskoj sudnici“, *Pravo i Pravda 2013, Zbornik, drugo izdanje*, (ur. J. Hasanbegović), Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 2019, 19 - 40.

Алимпиић Мирослав, „Инфраструктура правосудних објеката и адекватност заштите жртава кривичних дела“, *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународно-правни стандарди, норма и пракса)*, LX редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermeх,Златибор 2020, 470 - 480.

Андрејевић Снежана, „Привремене мере и нови Закон о извршењу и обезбеђењу“, *Билтен Врховног касационог суда* 3/2011, 118-141.

Arifi Besa, „Categorization of Crime Victims: Comparing Theory and Legislation“, *Temida* 2016/3-4, 493-515.

Арифи Беса, „Споредбена анализа на правата на обвинетиот и правата на жртвата во новиот ЗКП и во практиката на Европскиот суд за човекови права“, *Македонска ревија за казнено право и криминологију* 1/2015, 1-13.

Ацајлић - Дедовић Азра, Топић Жељко, „Жртва – свједок: помоћ, подршка и заштита“, *Безбедност* 2/2016, 151-168.

Bajović Vanja, „Restorative justice and mediation in criminal procedure“, *Stanje kriminalitetea u Srbiji i pravna sredstav reagovanja- II deo*, (ur Ђ. Ignjatović), Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 2008, 241-253.

Бајовић Вања, „Положај и заштита сведока сарадника“, *Правни живот* 9/2006, 1177-1189.

Бајовић Вања, *Споразум о признању кривице: упоредно- правни приказ*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2009а.

Бајовић Вања, „Положај и овлашћења јавног тужиоца у Сједињеним Америчким државама“ *Бранич* 1/2009б, 131-146.

Бајовић Вања, *О чињеницама и истини у кривичном поступку*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2015а.

Бајовић Вања, „Правна природа и правно дејство споразума о признању кривичног дела“, *Правни живот* 9/2015, 671-685б.

Бајовић Вања, „О положају оштећеног у кривичном поступку“, *Правни живот* 9/2018, 543-562.

Бајовић Вања, „Преговарачка правда и суђење у разумном року“, *Казнена реакција у Србији*, 9. део. (ур. Ђ. Игњатовић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2019, 294-307.

Бајовић Вања, „Основне карактеристике кривичног поступка социјалистичке Југославије“, *Социјалистичко право у Југославији 1945-1990*, (ур. Д. Поповић, Б. Беговић, З. С. Мирковић), Правни факултет Универзитета у Београду, 2024.

Bandes Susan, „Empathy Narrative and Victim Impact Statements“, *The University of Chicago Law Review* 2/1996, 361- 412.

Бановић Божидар, „Својство овлашћеног тужиоца према Законик у кривичном поступку“, *Годишњак Факултета безбедности 2016*, Београд 2016, 233-249.

Бановић Божидар, *Кривичнопроцесно право, посебни део*, Факултет безбедности, Београд 2020.

Бановић Божидар, Илић Александра, „Кривичнопроцесна заштита малолетних лица“, *Страни правни живот* 1/2012, 87-105.

Бановић Божидар, Бејатовић Станко, *Кривичнопроцесно право, општи део*, Факултет безбедности, Београд 2019.

Battistini Patrice, La réécriture du Code de procédure pénale: enjeux, méthode et architecture de l'ordonnance n°2025-1091 du 19 novembre 2025, <https://www.actu-juridique.fr/procedure-penale/la-reecriture-du-code-de-procedure-penale-enjeux-methode-et-architecture-de-lordonnance-n-2025-1091-du-19-novembre-2025/>.

Banwell-Moore Rebecca, *Restorative justice: understanding the enablers and barriers to victim participation in England and Wales*, PhD thesis, The University of Sheffield 2019.

Barbot Janine, Dodier Nicolas, Raillard Sarah - Louise, „Rethinking the Role of Victims in Criminal Proceedings, Lawyers’ Normative Repertoire in France and the United States“, *Revue française de science politique* 3/2014, 23-49.

Бачановић Оливер, „Кривично-правна заштита жртава кривичних дела у Републици Македонији“, *Temida* 1/2008, 25-46.

Baćanović Oliver, „Fond za obeštećenje žrtava krivičnih dela“, *Stanje kriminaliteta u Srbiji i pravna sredstva reagovanja*, 3. deo (ur. Ђ. Ignjatović) Београд 2009, 368-381.

Bayer Vladimir, *Jugoslovensko krivičnoprocesno pravo*, Prva knjiga, Zagreb 1960.

Beloof Daglas Evan, „The Third Model of Criminal Process: The Victim Participation Model“, *Utah Law Review* 2/1999a, 289-332.

Beloof Douglas Evan, *Victims in criminal procedure*, Carolina Academic Press, Durham, North Carolina 1999b.

Beloof Daglas Evan, „The Third Wave of Crime Victims Rights: Standing, Remedy, and Review“ *Brigham Young Law Review*, 2/2005, 255-365.

Beloof Daglas Evan, „Dignity, Equality, and Public Interest for Defendants and Crime Victims in Plea Bargains: a Response to Professor Michael O’Hear“, *Marquette Law Review* 1/2007, 349-355.

Bezić Reana, Šprem Petra, „Zaštita žrtava u kaznenom postupku-praktična implementacija Direktive 2012/29/EU, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu* 2/2020, 603-635.

Бејатовић Станко, *Оштећени у кривичном поступку*, Центар маркетинг, Славија-пресс, Београд 1993.

Бејатовић Станко, „Институт гоњења по предлогу оштећеног и предстојеће измене југословенског кривичног законодавства“, *Анали Правног факултета у Београду* 1-2/1994, 28-36.

Бејатовић Станко, „Кривичнопроцесни положај оштећеног“, *Правни живот* 9/1995а.

Bejatović Stanko, „Glavni pretres i njegov doprinos obezbeđenju suđenja u razumnom roku“, (ur. S. Bejatović, I. Jovanović), *Glavni pretres i suđenje u razumnom roku, regionalna krivičnoprocesna zakonodavstva i iskustva u primeni*, Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд, 2015б, 9-33.

Бејатовић Станко, „Имовинскоправни захтев оштећеног“, *Југословенска ревија за криминологију и кривично право* 2/1999, 79-96.

Бејатовић Станко, „Организовани криминалитет и кривичноправни инструменти супротстављања (стање у Србији и мере унапређења)“, *Сузбијање организованог криминала као предуслов владавине права* (ур. Ј. Ћирић), Институт за упоредно право и Hanns Seidel Fondacija, Београд 2016.

Бејатовић Станко, „Директива 2012/29/ЕУ и кривично законодавство Србије (степен усаглашености и мере за постизање захтеваног степена усаглашавања) - нормативни аспекти“, Београд 2018, https://www.podrskazrtvama.rs/media/izvestaji-i-analize-cirilica/Prof_dr_Stanko_Bejatovic_-_Direktiva_2012-29_EU_i_krivicno_zakonodavstvo_Srbije.pdf.

Бејатовић Станко, *Кривичнопроцесно право*, Службени гласник, Београд 2019.

Бејатовић Станко *et al.*, *Приручник за примену Законика о кривичном поступку*, Мисија ОЕБС у Србији, Београд 2013.

Бејатовић Станко *et al.*, *Приручник за примену начела опортунитета кривичног гоњења*, Мисија ОЕБС у Србији, Београд 2019.

Бејатовић Станко, „Оштећено лице или жртва кривичног дела (међународни правни стандарди и Законик о кривичном поступку-оправданост питања или не?)“ *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX Саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020а, 349-367.

Бејатовић Станко, „Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)“, *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)*(ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020б, 13-39.

Бељански Владимир, „Одузимање имовинске користи и заштита оштећеног лица“ *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX Саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020, 251-260.

Beljanski Vladimir, Delibašić Veljko, Tintor Jugoslav, *Priručnik za postupanje advokata u krivičnom postupku*, Мисија ОЕБС-а у Србији и Advokatska komora Srbije, Београд 2019.

Бељански Слободан, „Прва новела Законика о кривичном поступку и правци даље реформе кривичног поступка“, *Гласник Адвокатске коморе Војводине* 1-3/2003, 3-15.

Бељански Слободан, „Споразум о признању кривице – предности и недостаци“, *Бранич* 2/2009, 21-28.

Beširević Violeta *et al.*, *Komentar Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda*, Službeni glasnik, Beograd 2017.

Билушић Ивана, Барић Жељка, „Искуство судјеловања у казним и прекршајним поступцима из перспективе жртве“, *Хрватски љетопис за казнено право и праксу* 2/2022, 211-246.

Блануша Александар, „Положај оштећеног у новом кривичнопроцесном законодавству Републике Србије-са упоредном анализом одредаба новог и старог Законика о кривичном поступку“, *Билтен Врховног Касационог суда* 2/2013, 196-224.

Blondel Erin C., „Victims’ Rights in an Adversary System“, *Duke Law Journal* 2/2008, 237-274.

Богдановић Душан, „Оштећени као тужилац по ЗКП“, *Гласник Адвокатске коморе Војводине* 8/1968, 14-23.

Бобот Наталија, „Оштећени и нови југословенски Законик о кривичном поступку“, *Југословенска ревија за криминологију и кривично право* 2-3/2002, 201-216.

Бошковић Александар, Кесић Тања, *Кривично процесно право, друго, измењено и допуњено издање*, Криминалистичко-полицијски Универзитет, Београд 2020.

Bradford Ben, „Voice, neutrality and respect: Use of Victim Support services, procedural fairness and confidence in the criminal justice system“, *Criminology & Criminal Justice* 4/2011, 345-366.

Braun Kerstin, „Giving Victims a Voice: On the Problems of Introducing Victim Impact Statements in German Criminal Procedure“, *German Law Journal* 9/2013, 1889-1908.

Braun Kerstin, *The Role of the Victim in Criminal Proceedings in Australia and Germany - a Comparison*, PhD thesis, The University of Queensland 2014.

Briški Lora, *Pravni položaj oškodovanca in trendi njegovega razvoja v teoriji in praksi*, magistrsko diplomsko delo, Univerza v Ljubljani Pravna fakulteta, Ljubljana 2019.

Briški Lora, „Odspregljanega do opolnomočenega procesnega subjekta? Preporod oškodovanca v kazenskem postopku“, *Pravnik* 11-12/2020, 875- 894.

Бркић Снежана, *Заштита сведока у кривичном поступку*, Студио Veris, Нови Сад 2005а.

Бркић Снежана, „Заштита сведока у законодавству Србије и перспективе развоја“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 1/2005б, 157-177.

Бркић Снежана, „Прилог теоријском утемељењу процесне заштите сведока“, *Криминали-стичке теме* 1-2 /2008, 37-51.

Бркић Снежана, „Кривичнопроцесна реформа у Србији 2009. године и установа заштите сведока“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 2/2009, 311-332.

Бркић Снежана, „Посебно осетљиви сведоци“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 2/2014, 211-227.

Бркић Снежана, „Новине у Законика о кривичном поступку Србије из 2011. године у области кривичнопроцесних начела“, *Хармонизација српског и мађарског*

права са правом Европске уније, Тематски зборник, књига 3, Правни факултет у Новом Саду 2015, 299-322.

Бркић Снежана, „Тезе о процесним функцијама у кривичном поступку“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 4/2017, 1399–1408.

Бркић Снежана, Бугарски Татјана, *Кривично процесно право I, друго измењено и допуњено издање*, Нови Сад 2022.

Bruce Green A., Ruben Brandon P., „Should Victims 'Views Influence Prosecutors 'Decisions?“, *Brooklyn Law Review* 4/2022, 1127-1160.

Бубаловић Тадија, Пивић Незир, „Право оштећеног на имовинскоправни захтјев у кривичном поступку“, *Правна ријеч* 37/2013, 541-562.

Бугарски Татјана, „Испитивање сведока“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 4/2013, 131-143.

Бугарски Татјана, „Поједностављене форме поступања у кривичним стварима и лице оштећено кривичним делом“, *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)* (ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020, 329-342.

Бугарски Татјана, „Предузимање процесних радњи путем техничких средстава у кривичним стварима“, *Видеолинк и друга техничка средства као начин предузимања процесних радњи у казненом поступку: (норма, пракса, и пожељни случајеви ширења могућности примене)*, Мисија ОЕБС у Србији, 2021, 79-93.

Bulnes Mar Jimeno, „American Criminal Procedure in a European Context“, *Cardozo Journal of International and Comparative Law* 2/2013, 409-459.

Бурић Зоран, „Положај жртве у хрватском и македонском казненом процесном праву кроз призму Оквирне одлуке о положају жртава у казненом поступку“, *Зборник Правног факултета у Загребу* 2/2011, 491-517.

Бурић Зоран, „Нови положај жртве у казненом поступку – у поводу обавезе транспонирања одредаба Директиве 2012/29 ЕУ у хрватски казненоправни систем“, *Хрватски љетопис за казнено право и праксу* 2/2015, 383-410.

Бурић Зоран, „Жртве казnenих djела и казнено законодавство Хрватске“, *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)* (ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020, 135-144.

Burić Zoran, Lučić Branka, *Pravni i institucionalni aspekti položaj žrtve kaznenog djela u RH- izvještaj*, Projekat „Ciljana i rana procjena potreba i podrška žrtvama kaznenih djela“ koji provodi Hrvatski pravni centar u partnerstvu s Ministarstvom pravosuđa Republike Hrvatske i Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, <https://www.hpc.hr/wpcontent/uploads/2017/12/TEVNAS1PravniinstitucionalniaspektipolozajazrtvekaznenihdjelaRH.pdf>, 1-64.

Burnsajd Stiven, *Smernice o merama zaštite svedoka u međunarodnom pravu i pravu Republike Srbije*, WINPRO III, Northern Ireland Co-operation Overseas (NI-CO), 2018.

Бајс Алберт, Кандић Љубица, *Општа историја државе и права, четрнаесто издање*, Савремена администрација, Београд 1989.

Van der Aa Suzan, Hofmann Robin, Claessen Jacques, „A Comparative Perspective on the Protection of Hate Crime Victims in the European Union, New

Developments in Criminal Procedures in the EU Member States”, *Erasmus Law Review* 3/2021, 170-180.

Важић Невенка *et al.*, *Одузимање имовине проистекле из кривичног дела, Приручник за примену у пракси*, Београд 2021.

Важић Синиша, „Одређивање притвора и контрола продужења притвора“, *Притвор и друге мере обезбеђења присуства окривљеног у кривичном поступку (међународни правни стандарди, регионална законодавства и примена)* (ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2019, 271-294.

Важић Синиша, „Међународна сарадња у области подршке жртвама и сведоцима кривичних дела“, *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)*(ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020, 309-316.

Важић Синиша, Томић - Јокић Светлана, *Приручник о трошковима кривичног поступка*, Врховни суд Републике Србије и Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2025.

Васиљевић Тихомир, *Коментар Законика о кривичном поступку*, Савремена администрација, Београд 1957.

Васиљевић Тихомир „Неке мисли поводом измена Законика о кривичном поступку“ *Анали Правног факултета у Београду* 3-4/1966, 415-427.

Васиљевић Тихомир, Грубач Момчило, *Коментар Закона о кривичном поступку, друго издање*, Савремена администрација, Београд 1982.

Васиљевић Тихомир, Грубач Момчило, *Коментар Законика о кривичном поступку, седмо измењено и допуњено издање*, Савремена администрација, Београд 2002.

Васиљевић Тихомир, Грубач Момчило *Коментар Законика о кривичном поступку, тринаесто издање*, Projuris, Београд 2014.

Бекарић Бруно, „Искуства у примени принципа заштите жртава и сведока оштећених у предметима ратних злочина у Србији“, *Улога и могућности јавног тужиоца у заштити жртава кривичног дела*, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд 2009, 71-86.

Вековић Виолета „Правни поредак у Србији у доба благоверног цара Стефана Душана“ *Правни живот* 10/2010, 569-582.

Веселиновић Јелена, „Право окривљеног на испитивање сведока и саокривљених у кривичном поступку“, *Правни хоризонти* 2/2019, 127-144.

Vezzadini Susanna, „What : What about restorative justice practices in Italy after the EU Directive 29/2012? A long story of cultural difficulties and misunderstanding“, *Journal of Criminal Justice and Security* 5-6/2018, 429-437.

Vitkauskas Dovydas, Dikov Grigory, *Zaštita prava na pravično suđenje po Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima, Priručnik za pravnike praktičare, drugo izdanje*, Savet Evrope, Beograd 2017.

Воштинић Мирко, „Кривична пријава- теоријски и практични аспекти“, *Безбедност* 1/2023, 122-137.

Вујанић Милица *et al.*, *Речник српског језика*, Матица српска, Нови Сад, 2011.

Вуковић Игор, „Одузимање имовине проистекле из кривичног дела – европски оквир и српско законодавство“, *Crimen* 1/2016a, 3–32.

Вуковић Игор, „Правна природа одузимања имовине проистекле из кривичног дела (тзв. проширеног одузимања)“, *Казнен реакција у Србији*, 6. део (ур. Ђ. Игњатовић), 2016b, 167-182.

Вуковић Игор, *Прекршајно право, четврто измењено и допуњено издање*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2021.

Вуковић Игор, „Лична својстава жртва као квалификаторна обележја кривичних дела -актуелне тенденције,, *Изазови међународног кривичног права и кривичног права, Том I* (ур. М. Шкулић, И. Миљуш, А. Шкундрић), Удружење за међународно кривично право, Палић 12-13 јун 2025, 105-124.

Вуковић Никола, „Одлуке јавног тужиоца о непредузимању кривичног гоњења и одустанку од кривичног гоњења - увођење решења о одустанку од кривичног гоњења“, *Crimen* 2/2021, 148-166.

Вуковић Светислав, *Коментар Законика о кривичном поступку, прво издање*, Пословни биро, Београд 2002.

Вукчевић Радоје, „Права приватног тужиоца на главном претресу“, *Бранич* 5/1931, 211-216.

Вулевић Олгица, „Институт заштићеног сведока и његово функционисање у законодавству Републике Србије“, *Безбедност* 3/2017, 185-205.

Вучинић Владимир, „Закључци са састанка судија Апелационог суда у Београду и Посебног одељења за ратне злочине Вишег суда у Београду“, *Билтен Вишег суда у Београду* 83/2013, 105 - 110.

Вучковић Бранислава, „Осврт на неке практичне проблеме заштите жртава кривичних дела“, *Улога и могућности јавног тужиоца у заштити жртва кривичног дела*, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд 2009, 107-110.

Вучковић Бранислава, „Жртва кривичног дела и алтернативне кривичне санкције“, Алтернативне кривичне санкције (регионална кривична законодавства, искуства у примени и мере унапређења) (ур. С. Бејатовић, И. Јовановић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2018, 283- 298.

Вучковић Бранислава, „Непредузимање кривичног гоњења - одустанак од кривичног гоњења и права оштећеног лица“, *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX Саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020, 390-405.

Gážiová Ivana, Kralik Jan, „The new European Network on Victims' Rights“, *International and Comparative Law Review* 1/2016, 83-95.

Галиот Мијо, Бризић Бахун Ванеса, „Положај оштећеника у адхезијском поступку“ *Зборник Правног факултета Свеучилишта у Ријеци* 2/2021а, 451-470.

Галиот Мијо, Бризић Бахун Ванеса, „Одлуке суда у поступку поводом имовинскоправног захтева“ *Зборник Правног факултета у Сплиту* 4/2021б, 1141-1163.

Галиот Мијо, Бризић Бахун Ванеса, „Осигурање имовинскоправног захтева“ *Зборник Правног факултета Свеучилишта у Ријеци* 3/2022, 791-809.

Garrett Jr L. Francis, „Compensation to Victims of Crime in the United States and Great Britain“, *The Police Journal* 3/1989, 211–221.

Garvin Meg, LeClair Sarah, „Use of the Term “Victim” In Criminal Proceedings“, *National Crime Victim Law Institute* 2014, <https://law.lclark.edu/live/files/21940-use-of-the-term-victim-in-crim-proc11thedpdf.#:~:text=In%20the%20criminal%20justice%20system%2C%20the%20term%20%E2%80%9Cvictim%E2%80%9D%20no,or%20state%20victims'%20rights%20laws.>

Gegan Susan E., Rodriguez Nicholas Ernesto „Victims' Roles in the Criminal Justice System: A Fallacy of Victim Empowerment?“ *Journal of Civil Rights and Economic Development* 8/1992, 225-250.

Глушчевић Јелена, Радновић Бранислав, „Правична расподела одузетог криминалног профита и положај оштећеног у поступку одузимања имовине криминалног порекла“, *Пословна економија* 1/19, 100-115.

Говедарица Младенка, „Оштећени у кривичном поступку Републике Српске“, *Зборник Правног факултета у Источном Сарајеву* 4/2008, 233-244.

Говедарица Младенка, „Заштићени свједок“, *Зборник радова Правног факултета у Источном Сарајеву* 5/2009, 241-250.

Говедарица Младенка, „Повратак оштећеног као тужиоца у кривични поступак Републике Српске“, *Адекватност државне реакције на криминалитет и употреба техничких средстава у кривичном поступку*, Међународна научно-стручна конференција Бијељина, Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, Београд 2021, 213-227.

Goldstein Abraham S., „The Victim and Prosecutorial Discretion: The Federal Victim and Witness Protection Act of 1982“, *Law and Contemporary Problems* 4/1984, 225-248.

Голобинек Роберт, *Финансијске истраге и одузимање имовине стечене кривичним делима, Приручник за припаднике полиције и правосуђа*, CARDS Регионални програм, Савет Европе, Стразбур 2007.

Грубач Момчило, *Кривичнопроцесно право, књига друга процесне радње*, Београд, Службени гласник 1996.

Грубач Момчило, „Одредбе о положају осумњиченог, окривљеног и оштећеног у Предлогу Законика о кривичном поступку“, *Правни информатор* 12/2000, 2-7.

Грубач Момчило, „Правни положај окривљеног у кривичном поступку у светлу одлука Европског суда за људска права“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 3/2005, 21-40.

Грубач Момчило, „Нове установе и нова решења Законика о кривичном поступку Србије од 26. септембра 2011. године“, *Правни записи* 2/2011, 467-514.

Грубач Момчило, „Процесно-правни положај оштећеног према новом Законик о кривичном поступку Србије“, *Темид* 2/2012, 105-120.

Grubić Radaković Lidija, „Procesni položaj oštećenika u redovnom kaznenom postupku“, *Vrhovni sud Republike Hrvatske*, 1-7, https://www.vsrh.hr/CustomPages/Static/HRV/Files/GrubicRL_ProcesniPolozajOstecenika-redovni.pdf.

Grubić Radaković Lidija, „Zaštita žrtve prije i za vrijeme suđenja u kaznenom postupku Republike Hrvatske“, *Vrhovni sud Republike Hrvatske*, 1-4, https://www.vsrh.hr/CustomPages/Static/HRV/Files/GrubicRL_ZastitaZrtve_HR.pdf

Грубишић Инес, „Имовинскоправни захтјев према окривљенику одговорној особи када је казним дјелом прибавио имовинску корист за правну особу“, *Зборник Правног факултета Свеучилишта у Ријеци* 2/2014, 741-760.

Гурда Ведад, Тулумовић Мухамед, „Имовинскоправни захтјев оштећеног у законодавству и судској пракси Федерације Босне и Херцеговине“, *Зборник радова Правног факултета у Тузли* 2/2016 88-117.

Давидовић Милан, „Вештак и стручни саветник у кривичном поступку“, *Гласник адвокатске коморе Војводине* 2/2014, 107-125.

Damaška Mirjan, *The faces of justice and state authority, A Comparative Approach to the Legal Process*, Yale University Press, 1986.

Damaška Mirjan, „Napomene o sporazumima u kaznenom postupku“, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu* 1/2004, 3-20.

Damaška Mirjan, „O nekim učincima stranački oblikovanog pripremnog kaznenog postupka“, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu* 1/2007, 3-14.

Damaška Mirjan, „Hrvatski dokazni postupak u poredbenopravnom svjetlu“, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, 2/2010, 821-837.

Damaška Mirjan, „Potraga za pravičnim postupkom u doba inkvizitorne procedure“, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu* 1/2013, 167-202.

Даутбеговић Алмин, Пивић Незир, „Положај оштећеног у кривичном поступку Босне и Херцеговине“, *Анали Правног факултета Универзитета у Зеници* 5/2010, 7-34.

Dearing Albin, Huhtala Holly, „Doing justice for victims of violent crime in the European Union - Reflections on findings from a research project conducted by the European Union Agency for Fundamental Rights“, *International Journal of Comparative and Applied Criminal Justice* 1/2021, 39-66.

Ddamulira Mujuzi Jamil, „Victim Participation in the Criminal Justice System in the European Union through Private Prosecutions: Issues Emerging from the Jurisprudence of the European Court of Human Rights“, *European journal of Crime, Criminal law and Criminal justice* 24/2016, 107-134.

Delibašić Veljko, „Unakrsno ispitivanje u krivičnom procesnom pravu Srbije“ (ur. S. Bejatović, I. Jovanović), *Glavni pretres i suđenje u razumnom roku, regionalna krivičnoprocesna zakonodavstva i iskustva u primeni*, Misija OEBS-a u Srbiji, Beograd 2015, 218 - 231.

Delibašić Veljko, *Osnovne novine u Zakoniku o krivičnom postupku iz 2011. godine*, Department of State Bureau of International Narcotics and Law Enforcement Affairs, American Bar Association's Rule of Law Initiative, Advokatska komora Srbije, Partneri za demokratske promene Srbija, Beograd 2016.

Делибашић Вељко, „Споразум јавног тужиоца и окривљеног о признању кривичног дела“, *Култура полиса* 32/2017, 361-373.

Делић Наташа, *Психологија исказа појединих учесника у кривичном поступку*, Досије, Београд 2003.

Делић Наташа, „Поравнање учиниоца и оштећеног као основ за ослобођење од казне“, *Казнено право – прогресивна или регресивна решења* (ур. Д. Радовановић), Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Виша школа унутрашњих послова Земун, Београд 2005.

Делић Наташа, Бајовић Вања, *Приручник за прекршајно право, друго измењено и допуњено издање*, Службени гласник, Београд 2022.

Димитријевић Драгољуб, *Кривично процесно право, осмо допуњено издање*, Савремена администрација, Београд 1982.

Димитријевић Драгољуб, Стефановић- Златић Милица, Лазин Ђорђе, *Кривично процесно право, десето издање*, Научна књига, Београд 1987.

Димовски Дарко, Паповић Миладиновић Јелена, „Значај подршке оштећеним лицима и сведоцима у кривичном поступку“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 1/2017, 137–152.

Dinu Bakoş Monica Marcela, „Une réponse pénale pour la victime L'équité et la justice restaurative en France“, *Journal of Eastern- European Criminal Law* 1/2017, 98-110.

D'Hauteville Anne, „La problématique de la place de la victime dans le procès pénal“, *Archives de politique criminelle* 24/2002, 7-13.

Doak Jonathan, „Victims' Rights in Criminal Trials: Prospects for Participations“, *Journal of Law and Society* 32/2005, 294 - 316.

Драгичевић-Дичић Радмила *et al.*, *Смернице за унапређење судске праксе у поступцима за накнаду штете жртвама тешких кривичних дела у кривичном поступку*, Врховни касациони суд Републике Србије и Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2019.

Драгашевић Љубиша, „Кривична пријава и заштита права оштећеног - жртве кривичног дела“, *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX Саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020, 392-401.

Dragojlović Joko, „The minors as victims in criminal proceedings for criminal offenses against sexual freedom“, *Law - theory and practice* 4/2022, 77-96.

Драшкић Марија, „Привилеговани рок застарелости: неуједначена пракса Врховног (касационог) суда и став Уставног суда“, *Анали Правног факултета у Београду* 2/2020, 200-2016.

Дузлевски Иван, Пантелић Никола, „Предлог за практичну примену једне „празне норме“ и третман имовинскоправног захтева оштећеног у пракси“, *Оштећено лице и кривично-правни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LIX Саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Златибор 2020, 488-506.

Dunn Peter, „Uspostavljanje službi za podršku žrtvama zločina iz mržnje“, *Temida* 3/2004, 3-8.

Ђокић Иван, „Наčело опортунитета кривичног gonjenja“, *Stanje kriminaliteta u Srbiji i pravna sredstva reagovanja*, 3. deo (ур. Ђ. Ignjatović), Београд 2009, 303-316.

Ђокић Иван, „Условни отпуст и заштита жртве кривичног дела“, *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX Саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020, 212-225.

Ђокић Јасмина, „Наканада штете посредним оштећеницима у случај усмрти блиске особе у саобраћајној незгоди, материјалноправна и колизионоправна регулатива“, *Анали Правног факултета у Зеници* 19/2017, 157-177.

Ђорђевић Ђорђе, „Naknada štete prouzrokovane krivičnim delom i odmeravanje kazne“, *Stanje kriminaliteta u Srbiji i pravna sredstva reagovanja*, 3. deo (ур. Ђ. Ignjatović), Београд 2000, 191-202.

Ђорђевић Ђорђе, „Zabrana približavanja i komunikacije sa oštećenim“, *Revija za kriminologiju i krivično pravo* 2-3/2011, 431- 442.

Ђорђевић Ђорђе, „Однос учиниоца према жртви кривичног дела и одмеравање казне“, *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX Саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020, 127-137.

Ђорђевић Мирослав, *Одузимање имовине учиниоцима кривичних дела*, Службени гласник, Београд 2023.

Ђукић Мирјана, „Јавнотужилачка функција у домену условљеног опортунитета –осврт на поједине сегменте нових реформских захвата“, *Раскрића међунаронодног кривичног и кривичног права – Реформа правосудних закона Републике Србије*, (ур. М. Шкулић, И. Миљуш, А. Шкундрић), Удружење за

међународно кривично право и Правни факултет Универзитета у Београду, Палић, 16–19. јун 2023, 329 - 342.

Ђурђић Војислав, „Странацки поразум о признању кривичног дела у кривичном поступку“, *Ревииа за криминологију и кривично право* 3/2009, 83-106.

Ђурђић Војислав, *Кривичнопроцесно право – Општи део*, Правни факултет Универзитета у Нишу, Ниш 2014.

Ђурђић Војислав, „Перспектива новог модела кривичног поступка Србије“, *НБП - Журнал за криминалистику и право* (ур. М. Шкулић и др.), Београд 2015, 71-95.

Ђурђић Војислав, Суботић Данило, *Процесни положај јавног тужиоца и ефикасност кривичног поступка*, Београд 2010.

Ђурђевић Zoran, Spasojević Aleksandra, „Protecting of adult victims of trafficking in human beings and the status of a particularly sensitive witness“, *Proceedings of international significant, International scientific conference* “Archibald Reiss days” Belgrade, 9-10 November 2021, University of Criminal Investigation and Police Studies, Belgrade 2021, 19-29.

Ђурђевић Zlata, „Rekonstrukcija, judicijalizacija, konstitucionalizacija, europeizacija hrvatskog kaznenog postupka v. novelom ZKP/08: prvi deo“, *Hrvatski ljetopis za kazneno право i praksu* 2/2013, 315-362.

Edwards Ian, „An Ambiguous Participant: The Crime Victim and Criminal Justice Decision-Making“, *The British Journal of Criminology* 6/2004, 967-982.

Erez Edna, „Victim participation in Sentencing: Rhetoric and Reality“, *Journal of Criminal Justice* 18/1990, 19–31.

Erez Edna, “Who is afraid of the big bad victim: Victim impact statements as victim empowerment and enhancement of justice”, *Criminal Law Review* July/1999, 545-556.

Eikenberry Ken, „The Elevation of Victims' Rights in Washington State: Constitutional Status“, *Pepperdine Law Review* 1/1989, 19-33.

Elliott Catherine, *French Criminal Law*, Routledge, New York 2011.

Жарковић Милан, „Посебно осетљиве категорије оштећених лица - појам и кривичнопроцесни инструменти заштите“, *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX Саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020, 507-524.

Жарковић Милан, Боровић Ана, Павлица Наташа, „Поједини изазови практичне примене споразума о признању кривичног дела“ *Супротстављање савременим облицима криминалитета-анализа стања, европски стандарди и мере за унапређење*, Том I, међународна конференција Тара 26-29. мај 2015. године, Криминалистичко – полицијска академија и фондација "Ханс Зајдел", Београд 2015, 193-206.

Живановић Тома, *Основни проблеми кривичног и грађанског процесног права (поступка)*, II Одељак, Задужбина Драгослава Гођевца 2, Београд 1941.

Живковић Наталија, „Правно дејство споразума о признању кривичног дела“ *Годишњак Факултета безбедности* 2019, 339-356.

Здравковић Милош, „Политички идентитет Атине и архитектура Акропоља“, *Анали Правног факултета у Београду*, 1/2014, 152-169.

Златић Милица, „Положај оштећеног у кривичном поступку“, *Анали Правног факултета у Београду* 1-2/1962, 98-103.

Златић Милица, „Равноправност странака у кривичном поступку“, *Анали Правног факултета у Београду* 1-3/1991, 128-135.

Zupančić Boštjan M., *The Owlets Of Minerva, Human Rights in the Practice of the European Court of Human Rights*, Eleven International Publishing, Netherlands, 2012.

Иванић Иван, „Дискриминисани положај оштећеног као тужиоца у кривичном поступку“, *Гласник Адвокатске коморе Војводине* 8–9/1974, 29-34.

Ивановић Свјетлана, „Права и обавезе оштећеног током кривичног поступка у праву Босне и Херцеговине“, *Годишњак факултета правних наука у Бањалуци* 3/2013, 255-262.

Ивичевић Карас Елизабета, „Посебно рањиве категорије жртава казних дјела у хрватском казненом процесном праву - нормативни оквир и пракса“, *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)*(ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020, 145-160.

Ivičević- Karas Elizabeta, Martinović Igor, Novokmet Ante, Konferencija „Konsenzualni postupci u hrvatskom i poredbenom kaznenom procesnom pravu te u iskustvima praktičara – predstavljanje rezultata istraživanja Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 9. prosinca 2022, https://www.pravo.unizg.hr/wpcontent/uploads/2023/10/D6_Ivicevic_Karas_Martinovic_Novokmet_Presuda_na_temelju_sporazuma_stranaka.pdf.

Игњатовић Ђорђе, „Жртве кривичноправног система“, *Правни живот* 9/2011, 183-198.

Игњатовић Ђорђе, *Криминологија, тринаесто издање*, Правни факултет Универзитета у Београду, Библиотека Уџбеници, Београд 2016.

Игњатовић Ђорђе, Симеуновић - Патић Биљана, *Виктимологија, општи део, друго измењено и допуњено издање*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2023.

Илић Александра, „Положај жртава трговине људима“, *Стање криминалитета Србији и правна средства реаговања 3. део*, (ур. Ђ. Игњатовић), Правни факултет Универзитета у Београду, 2009, 430-446.

Илић Александра, „Заштита жртава трговине људима у кривичном законодавству Републике Србије“, *Супротстављање организованом криминалу – правни оквир, међународни стандарди и процедуре*, Научно-стручни скуп са међународним учешћем, 27-29. мај 2013. године Тара, Криминалистичко-полицијска академија, Београд, 2013, 551-566.

Илић Александра, *Медији и криминалитет и судови*, Службени гласник, Београд 2018.

Илић Александра, *Коментар Закона о извршењу кривичних санкција*, Службени гласник, Београд 2022.

Илић Горан, „Заштита сведока и других учесника кривичног поступка“, *Нове тенденције у савременој науци кривичног права и наше кривично законодавство, ХЛП редовно годишње саветовање Уружења за кривично право у криминологију Србије и Црне Горе*, Златибор/Београд 2005, 403-428.

Plić Goran, „Glavni pretres i žalbeni postupak u ZKP Srbije (nejasnoće i protivrečnosti)“ (ur. S. Bejatović, I. Jovanović), *Glavni pretres i suđenje u razumnom roku, regionalna krivičnoprocesna zakonodavstva i iskustva u primeni*, Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2015, 232-239.

Илић Горан, „Новине у процесном положају оштећеног и судска пракса“, *Правни живот* 9/2017, 731-744.

Илић Горан, *Коментар Закона о јавном тужилаштву, према стању законодавства од 10. маја 2023. године*, Службени гласник, Београд 2023.

Plić Goran, *Vodič kroz prava i obaveze oštećenog/žrtve krivičnog dela*, Комитет људска права – YUCOM, Београд 2024.

Илић Горан *et al.*, *Јавнотужилачки приручник, друго измењено и допуњено издање*, Београд 2009.

Илић Горан, Бановић Божидар, „Оштећени као супсидијарни тужилац у кривичном поступку“, *Оптужење и други кривичноправни инструменти државне реакције на криминалитете*, Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, Златибор - Београд 2014, 93-103.

Plić Goran, Matić Bošković Marina, *Javno tužilaštvo u Srbiji -Istorijski razvoj, međunarodni standardi, uporedni modeli i izazovi modernog društva*, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Београд 2019.

Plić Goran P., „Marginalije uz dilemu: tužilačka versus sudска istraga“, *Stanje kriminaliteta u Srbiji i pravna sredstva reagovanja*, 2. deo (ur. Ђ. Ignjatović), Београд 2008, 191-202.

Илић Горан П. „О новинама у Законику о кривичном поступку“, *Бранич* 3-4/2009а, 9-28.

Илић Горан П., *Правосудно организационо право*, Службени гласник, Београд 2009б.

Илић Горан П., „Заштита оштећеног у кривичном поступку“, *Насилнички криминал: етиологија, феноменологија, превенција* (ур. Л. Крон), Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд 2010, 77-90.

Plić Goran P., „Država versus kriminalitet i standardi људских права“, *Kriminal i državna reakcija: fenomenologija, mogućnost, perspektive*, (ur. L. Kron, B. Knežić), Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Београд 2011а, 25-49.

Илић Горан П., „Однос јавног тужилаштва и полиције у светлу новог Законика о кривичном поступку“, *Ревуја за криминологију и кривично право* 2-3/2011б, 311-324.

Илић Горан П., „Право на образложену судску одлуку“, *Crimen* 1/2011в, 227-244.

Илић Горан П., „О положају оштећеног у кривичном поступку“, *Анали Правног факултета у Београду* 1/2012а, 137-158.

Илић Горан П., „Оштећени и стандарди људских права у кривичном поступку“, *Анали Правног факултета у Београду* 2/2012б, 135-161.

Илић Горан П., „Заштита сведока и других учесника у кривичном поступку“, *Нове тенденције у савременој науци кривичног права и наше кривично законодавство*, ХЛП Саветовање Удружења за кривично право и криминологију СЦГ, Златибор-Београд 2015, 403-428.

Илић Горан П., „Судско тумачење и правна сигурност у кривичном праву“, *Култура полиса* 32/2017, 387-398.

Plić Goran P., „Marginalije o kazni doživotnog zatvora, uslovnom otpustu i људским правима“, *Kaznena reakcija u Srbiji*, 9. deo (ur. Ђ. Ignjatović), Pravni fakultet Univerziteta u Београду, Београд 2019, 123-142.

Илић Горан П., „Арбитрарна примена права и право на правично суђење“ *Казнена реакција у Србији*, 11. део (ур. Ђ. Игњатовић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2021, 120-138.

Илић Горан П., Мајић Миодраг, „Ванпроцесна заштита учесника у кривичном поступку“, *Правни живот* 9/2006, 939-954.

Plić Goran P., Majić Miodrag, Nikolić Branko, *Komentar zakona o programu zaštite učesnika u krivičnom postupku: sa uporednopravnim pregledom i merama procesne zaštite*, Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju, Misija u Srbiji i Crnoj Gori, Beograd 2006.

Илић Горан П. et al., *Коментар Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела*, Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2009.

Илић Горан П. et al., *Коментар Законика о кривичном поступку, једанаесто измењено и допуњено издање*, Службени гласник, Београд 2022.

Јакулин Вид, „Жртва кривичног дела и кривично законодавство Републике Словеније (позитивна решења, искуства у примени и мере за унапређење норме и праксе“, *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)* (ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020, 111-122.

Јакшић Александар, *Европска конвенција о људским правима – коментар*, Центар за публикације Правног факултета у Београду, Београд, 2006.

Јанковић Дијана, „Стучни саветник-кривичнопроцесни положај и судска пракса“, *Већтачење у казним поступцима*, Национални научни скуп Палић 12-13. јун 2025. године, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд 2005, 107-124.

Јанковић Дијана, „Одмеравање казне и индивидуализација казне у кривичном законодавству и судској пракси Републике Србије“, *Анали Правног факултета у Београду* 2/2010, 371-388.

Јанковић Дијана, „Примена споразума о признању кривичног дела у судској пракси“, *Билтен Врховног касационог суда* 3/2014, 149-176.

Јанковић Драгослав et al., *Историја држава и права југословенских народа (до 1918. године)* (ур. Г. Николић), Научна књига, Београд 1964.

Јанковић Невена, *Положај оштећеног као могућег тужиоца у кривичном поступку, магистарски рад*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2011.

Јанковић Сретко, „Одбијање оптужног предлога и приватне тужбе на основу члана 441. став 1. у вези са чланом 274. став 1. тачка 1. ЗКП – а“, *Билтен Апелационог суда у Београду* 1/2010, 53- 60.

Јантолек Стеван, *О Душановом законнику (са текстом „Закона благоверног цара Стефана“)*, белешке по предавањима, Научна књига, Београд 1948.

Јевтић Драгош, Поповић Драгољуб, *Народна правна историја*, Савремена администрација, Београд 2000.

Јекић Загорка, *Кривично процесно право, осмо измењено и допуњено издање*, ГДП Димитрије Давидовић, Београд, 2003.

Јеличић Младен, *Образложење кривичне пресуде као елемент права на правично суђење*, докторска дисертација, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2016.

Jeličić Mladen, „Sporna pitanja u primeni procesne i zaštitne mere zabrana pristupa oštećenom, objektu ili mestu izvršenja prekršaja“, *Revija za kriminologiju i krivično pravo* 2/2023, 91-108.

Јеличић Младен, „Значај налаза и мишљења Центра за заштиту трговине људима у кривичном поступку“, *Вештачење у казним поступцима*, Национални научни скуп Палић 12-13. јун 2025. године, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд 2025, 139- 159.

Jescheck Hans-Heinrich, „Principles of German Criminal Procedure in Comparison with American Law“, *Virginia Law Review* 2/1970, 239-253.

Јовановић Иван, „Оштећена страна као учесник у истрази и измењени закони о кривичном поступку у земљама региона (Србија, Хрватска, БиХ, Црна Гора)“, *Ревија за криминологију и кривично право* 2/2014, 67-108.

Jovanović Slađana, „The Legal Status of the Injured Party and Victim of Crime“, *Archibald Reiss Days* (ed. D. Kolarić), Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade 2015, 267-274.

Јованчевић Недељко, „Положај главних процесних субјеката у новом ЗКП из 2011“, *Crimen* 2/2012, 191-210.

Јованчевић Недељко, „Одлуке јвног тужиоца којим одбацује кривичну пријаву или обуставља поступак - да ли је могућа судска контрола“, *Crimen* 3/2023, 330-335.

Јовашевић Драган, „Систем казни у Душановом законик“, *Пешчаник* 20/2020, 21-26.

Јосифовић Ивана, „Улога вештачења у доношењу одлуке о имовинскоправном захтеву у кривичном поступку“, *Вештачење у казним поступцима*, Научни скуп 12-13 јун 2025 Палић, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд 2025, 161-173.

Јоцић Милорад, *Кривични поступак: XXXIII законски чланак из 1896. године и Новела кривичног поступка: XIII законски чланак из 1914. године*, Уранија, Нови Сад 1925.

Joutsen Matti, *The Role of the Victim of Crime in European Criminal Justice Systems: A Crossnational Study of the Role of Victim*. Helsinki Institute for Crime Prevention and Control, affiliated with the United Nations, Helsinki 1987.

Калајџијевић Гордан *et al.*, *Коментар на Законот за кривичната постапка*, Мисијата на ОБСЕ во Скопје, Скопје 2018.

Каличанин Војновић Јелена, „Овлашћени тужилац за кривично гоњење код кривичног дела ситно дело крађе, утаје или преваре из члана 210. Кривичног законика“, *Билтен Врховног касационог суда* 2/2012, 114- 119.

Кандић Љубица, „Салијски закон и друштвени односи у Франачкој у доба Меровинга“, *Анали Правног факултета у Београду* 1/1969, 53- 61.

Караникић Мирић Марија, „Застарелост потраживања накнаде штете проузроковане кривичним делом“, *Анали Правног факултета у Београду* 1/2011а, 178-204.

Караникић Мирић Марија, „Одмеравање накнаде штете према вредности коју је ствар имала за оштећеника“, *Crimen* 1/ 2011б, 67-87.

Квастек Александар, „Положај оштећеног у јавнотужилачкој истрази“, *Гласник Адвокатске коморе Војводине* 1/2021, 43-64.

Кесић Тања, Симеуновић Патић Биљана, „Правда за жртве из угла Директиве Европске уније о жртвама кривичних дела“, *Супротостављање савременим облицима криминалитета - анализа стања, европски стандарди и мере за унапређење*, Том I, Међународна конференција Тара 26-29. мај 2015. године, Криминалистичко – полицијска академија и Фондација "Ханс Зајдел", Београд 2015, 449 - 460.

Kirchengast Tyrone, *The Victim in Criminal Law and Justice*, Palgrave Macmillan 2006.

Kirchengast Tyrone, „Victim lawyers, victim advocates, and the adversarial criminal trial“, *New Criminal Law Review* 4 /2013, 568–594.

Киурски Јасмина, *Начело опортунитета кривичног гоњења, докторска дисертација*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2015.

Киурски Јасмина, Антонијевић Милан, *Јавни тужилац и заштита људских права у кривичном поступку: механизми заштите*, Удружење јавних тужилац и заменика јавних тужилаца Србије 2014.

Киурски Јасмина *et al.*, *Приручник за увиђај*, Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2018.

Кнежевић - Мандић Вера, „Привилеговани рок застарелости потраживања накнаде штете (чл. 377. ЗОО)“, *Билтен судске праксе Апелационог суда у Новом Саду* 3/2011, 273-302.

Колаковић-Бојовић Милица, „Victims and witnesses support in the context of the accession negotiations with EU“, *Европске интеграције: правда, слобода и безбедност*, Том II, Међународна конференција Тара 24-26. мај 2016. године, Криминалистичко – полицијска академија и фондација "Ханс Зајдел", Београд 2016, 355 - 367.

Колаковић-Бојовић Милица, „Директива о жртвама (2012/29/ЕУ) и казнено законодавство Републике Србије, *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)*(ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020а, 41-54.

Колаковић-Бојовић Милица, „Медијски третман жртава“, *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX Саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020б, 416-434.

Колаковић-Бојовић Милица, Ђукановић Анђела, *Злочин из мржње у Републици Србији*, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд 2023.

Kolaković-Bojović Milica, *Žrtve krivičnih dela u Srbiji: pristup pravdi, zaštita i podrška*, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Beograd 2025.

Коларић Драгана, „Жртва кривичног дела и материјално кривично право (норма, пракса и мере унапређења), *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, норма и пракса)* LIX Саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић и др.), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор - Београд 2019, 50-74.

Коларић Драгана, Марковић Саша, *Коментар Закона о спречавању насиља у породици*, ЈП Службени гласник, Београд 2019.

Коларић Драгана, Марковић Саша, „Анализа досадашње примене Закона о спречавању насиља у породици“, *Анали Правног Факултета у Београду* 1/2022, 189- 223.

Кос Дамир, „Шта нам је ново донијела VIII новела ЗКП/08“, *Врховни суд Републике Хрватске* 1-18, <https://www.vsrh.hr/CustomPages/Static/HRV/Files/Radovi/DKos/VIII%20Novela%20ZKP-Опатја%202020.pdf>, 13. 3. 2025.

Косановић Срећко, „Приказ одредаба Закона о казном поступку Републике Хрватске“, *Страни правни живот* 3/2011, 244-259.

Косановић Срећко, *Кривичнопроцесно право, приручник за правосудни испит*, Правни факултет Универзитета Унион, Београд 2020.

Костић Јелена *et al.*, *Одузимање имовине проистекле из кривичног дела: изазови и препоруке за унапређење поступка*, Правосудна академија, Београд 2022.

Костић Тијана, „Утицај психијатријског вештачења на остваривање права жртава у кривичном поступку“, *Вештачење у казним поступцима*, Научни скуп 12-13 јун 2025 Палић, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд 2025, 125-137.

Kostoris Roberto (ed.), *Handbook of European Criminal Procedure*, Springer 2018.

Кошутић Будимир, *Увод у велике правне системе данашњице*, Досије, Београд 2002.

Крас Давор, „The Victim's Procedural Role in the Yugoslav Criminal Process“, *Review of Socialist Law*, 11/1985, 369-386.

Краус Божић, „Оштећеник у кривичном поступку, с посебним освртом на остваривање имовинскоправних захтева у адхезионом поступку“, *Југословенска ревија за криминологију и кривично право* 4/1982, 513-546.

Krstić Gordana, „Zaštita žrtve u srpskom i portugalskom krivičnom zakonodavstvu“, *Strani pravni život* 3/2017, 171-190.

Кркљуш Љубомирка, Шаркић Срђан, *Општа историја државе и права*, Београд 1986.

Крстинић Далибор, *Накнада штете настале извршењем кривичних дела против имовине*, докторска дисертација, Универзитет Привредна академија у Новом Саду, Нови Сад 2018.

Kury Helmut, Kaiser Michael, Teske Raymond, „The Position of the Victim in Criminal Procedure — Results of a German Study“, *International Review of Victimology* 1-2/1994, 69-81.

Лазаров Зорана, *Заштита сведока у кривичном поступку*, докторска дисертација, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2018а.

Lazarov Zorana, „Ispitivanje svedoka kao dokazna radnja i zaštita svedoka u krivičnom postupku“ *Crimen* 1/2018б, 103-120.

Лазин Ђорђе, „Правна природа мере одузимања имовинске користи и њен практични значај“, *Анали Правног факултета у Београду* 1-3 /1986, 108-115.

Лазин Ђорђе, „Одступање од принципа легалитета у новом Законику о кривичном поступку“, *Практична примена новог југословенског Законика о кривичном поступку*, Златибор 2002а, 21-43.

Лазин Ђорђе, „Принцип легалитета“, *Југословенска ревија за криминологију и кривично право* 2-3/2002б, 105-126.

Lazin Đ., „The principle of Opportunity of Criminal Prosecution and the International Legal Standards“, *Стање криминалитета у Србији и права средства реаговања*, 2. део (ур. Ђ. Игњатовић), Београд 2008б, 48-60.

Lacroix Justine, Pranchère Jean- Yves, *Human Rights on Trial, A Genealogy of the Critique of Human Rights*, Cambridge University press, New York 2018.

Линдгрен Магнус, Николић-Ристановић Весна, *Жртве криминалитета, међународни контекст и ситуација у Србији*, Мисија ОЕБС у Србији, Београд 2011.

Loftus F. Elizabeth , „Planting misinformation in the human mind: A 30-year investigation of the malleability of memory“, *Learning & Memory* 12/2005, 361-366.

Лукић Татјана, „Одузимање имовине стечене кривичним делима - значај финансијске истраге“, *Зборник Правног факултета Универзитета у Новом Саду* 2/2009, 381-411.

Лукић Татјана, „Утицај међународних правних стандарда на обликовање припремног стадијума кривичног поступка“, *Анали Правног факултета у Београду* 2/2011, 142-162.

Мајић Миодраг, „Одузимање имовине проистекле из кривичног дела“, *Стање криминалитета у Србији и правна средства реаговања*, 4. део (ур. Ђ. Игњатовић) Београд 2010, 252-268.

Мајић Миодраг, *Вештина писања првостепене кривичне пресуде, четврто измењено издање*, Службени гласник, Београд 2017.

Malc Miriam, *Restorative justice an assessment of victim satisfaction with victim-offender mediation*, PhD thesis, Carleton University, 2003.

Маљевић Алмир, „Улога оштећеног у кривичном поступку кроз историју“, *Криминалистичке теме* 3-4/2002, 219-235.

Mandl Sabine, Planitzer Julia, „Who is a Victim? The Concept of Victim in the Victims' Rights Directive. A human rights analysis of the concept of victim from a gender-specific perspective“ *SIAC - Journal - Journal for Police Science and Practice* 12/2022, 49-63.

Manikis Marie, „A New Model of the Criminal Justice Process: Victims' Rights as Advancing Penal Parsimony and Moderation“, *Criminal Law Forum* 2/2019 2019, 201-223.

Манојловић Саво, „Повреда уставног права на имовину приликом одузимања имовине проистекле из криминалних активности“, *Сузбијање организованог криминала као предуслов владавине права* (ур. Ј. Ћирић), Конференција 29 – 30. септембар 2016. године Вршац, Институт за упоредно право и Hanns Seidel Fondacija, Београд 2016.

Марковић Божидар, *Уџбеник судског кривичног поступка Краљевине Југославије*, Народна Штампарија, Београд 1930.

Марковић Михајло, „Нова решења нормирања скраћеног кривичног поступка“ *Нова решења у кривичном законодавству (криминално-политички разлози нормирања и очекивања од примене)* (ур. В. Турањанин и Д. Чворовић), LXIV редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу, Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2025, 641-653.

Марковић Ратко, *Уставно право и политичке институције, шесто издање*, Службени гласник, Београд 2000.

Маринковић Дарко, Милић Ненад, „Конфискација имовине стечене криминалом - општа разматрања и решења у законодавству Републике Србије“, *Криминлистичке теме* 1-2/2008, 85-101.

Mazano Michela, „Qu'est-ce qu'une victime ? De la réification au pardon“, *Archives de politique criminelle* 1/2006, 11-20.

Матић Марина, „Правни оквир заштите жртава трговине људима“, *Улога и могућности јавног тужиоца у заштити жртва кривичног дела*, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд 2009, 169-183.

Матић-Бошковић Марина, *Кривично процесно право ЕУ*, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд 2022.

Maugeri Anna Maria, The criminal sanctions against the illicit proceeds of criminal organisations, *New Journal of European Criminal Law* 3-4/2012, 257-297.

Мекбрајд Цереми, *Људска права у кривичном поступку, Пракса европског суда за људска права*, Савет Европе, Београд 2009.

Miers David, „The Responsibilities and the Rights of Victims of Crime“, *Modern Law Review* 4/1992, 482–505.

Miers David, „Victims, Criminal Justice and State Compensation“, *Societies* 2/2019, 1-13.

Милевска Сузана, *Оштетениот како тужител во кривичната постапка*, masters, University Goce Delcev, Stip, 2014, https://eprints.ugd.edu.mk/10378/1/magisterska_suzana_milevska-2.pdf.

Milenković Duško, „Mere procesne discipline toka glavnog pretresa i sprečavanja odugovlačenja postupka“, (ur. S. Bejatović, I. Jovanović), *Glavni pretres i suđenje u razumnom roku, regionalna krivičnoprocesna zakonodavstva i iskustva u primeni*, Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2015, 171-182.

Милојевић Марија, „Теоријски аспект штете проузроковане кривичним делом“, *Зборник радова XXI век – век услуга и Услужног права*, (ур. Д. Вујисић), Правни факултет Универзитета у Крагујевцу и Институт за правне и друштвене науке, Крагујевац 2020, 461-474.

Милојевић Марија, *Положај оштећеног у кривичном поступку, докторска дисертација*, Правни факултет Универзитета у Нишу, Ниш 2025а.

Милојевић Марија, „Посебно рањиве категорије жртава кривичних дела у српском праву“, *Гласник за друштвене науке* 1/2025б, 55-71.

Милојевић Марија, „Positive legal regulations and international standards on the rights of injured parties in criminal proceedings: On the way to reform“ *Дипломатија и безбедност* 1/2025в, 195-228.

Милутиновић Љубица, Крстић Ивана, Чучковић Бојана, *Квалитативна студија о утицају пресуда Европског суда за људска права на јуриспруденцију судова у Републици Србији*, Савет Европе, Досије студио, Београд 2016.

Михајловски Александар, „Положај кривичнопроцесног права у правном систему СФРЈ“, *Анали Правног факултета*, 2-3/1967, 251-273.

Миљуш Ивана, *Начело једнакости „оружја“ у кривичном поступку, докторска дисертација*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2021а.

Миљуш Ивана, „Употреба техничких средстава за пренос слике и звука и право на правично суђење“ *Видеолинк и друга техничка средства као начин предузимања процесних радњи у казненом поступку: (норма, пракса, и пожељни случајеви ширења могућности примене)*, Мисија ОЕБС у Србији, 2021б, 227-248.

Miljuš Ivana, „Audio – video link kao sredstvo zaštite posebno osetljivog svedoka uravnoteženja položaja okrivljenog”, *Revija za kriminologiju i krivično pravo* 2/2022, 77-104.

Миљуш Ивана, „Начело опортунитета кривичног гоњења и друге поједностављене форме поступања (искуства и поуке досадашње примене)“, *Две деценије реформе казненог законодавства: искуства и поуке*, LXII редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. В. Турањанин и Д. Чворовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2023, 518-544.

Миљуш Ивана, Илић Иван, „Примена међународних стандарда о положају оштећеног у кривичном поступку“, *Пројекат усклађивања права Србије са правом ЕУ* (ур. М. Лазић), Правни факултет Универзитета у Нишу, Ниш 2016, 221-238.

Мирић Филип, Голубовић Бојана, „Стандарди Европске Уније у области заштите жртава кривичних дела“, *Европско законодавство* 70/2019, 122-132.

Мирковић Зоран С., *Српска правна историја, пето издање*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2023.

Мирчева Стојанка, „Современи међународни трендови и анализа на положбата на жртвата во полициските постапки на Германиа и на Англија и Велс“, *Годишник на факултетот за безбедност Скопје* 2008/2009, 45- 62.

Mirić Filip, Golubović Bojana, „Standardi Evropske unije u oblasti zaštite žrtava krivičnih dela“, *Evropsko zakonodavstvo* 70/2019, 122-132.

Мишић Војин, „Положај и овлашћења оштећеног као тужиоца“, *Гласник Адвокатске коморе Војводине* 12/1997, 495-503.

Мрвић Милена, Хубић Нурковић Лејла, „Предлог оштећеног за кривично гоњење“, *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex Златибор 2020, 541-553.

Мрвић-Петровић Наташа, „Наканда штете жртвама кривичних дела“, *Југословенска ревија за криминологију и кривично право* 2/1999, 109-122.

Мрвић-Петровић Наташа, *Наканада штете жртви кривичног дела*, Војноиздавачки завод и Институт за упоредно право, Београд 2001.

Мрвић-Петровић Наташа, „Процесни положај и заштита жртава кривичних дела у немачком праву“ *Увод у право Немачке*, Институт за упоредно право, Правни факултет у Београду, Београд 2011, 259-278.

Мрвић-Петровић Наташа, „Право жртава кривичних дела на накнаде штете“, *Темид* 1/2012, 41-58.

Мрвић-Петровић Наташа, „Прилагођавање кривичног законодавства Републике Србије европским стандардима заштите права жртава кривичних дела“, *Криминал, државна реакција и хармонизација са европским стандардима*, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд 2013а, 81-92.

Мрвић-Петровић Наташа, „Положај жртве кривичног дела у француском праву“, *Увод у право Француске* (ур. О. Николић, В. Петров), Институт за упоредно право и Правни факултет Универзитетау Београду, Београд 2013б, 159-174.

Мрвић-Петровић Наташа, „Заштита оштећеног у прекршајном поступку“, *Ревиија за криминологију и кривично право* 2/2014, 109-120.

Мрвић Наташа, *Право жртава на накнаду штете у кривичном поступку*, Београд, 2018. https://www.podrskazrtvama.rs/media/izvestaji-i-analizecirilica/Prof_dr_Natasa_Mrvic_Petrovic_-_Pravo_zrtava_na_naknadu_stete_u_krivicnom_postupku.pdf.

Мрвић-Петровић Наташа, „Накнада штете жртви кривичног дела у common law законодавствима“, *Страни правни живот* 35/2000, 35-54.

Мрвић – Петровић Наташа, Тирић Јован, „Обештећење жртава насиља из јавних фондова“, *Социолошки преглед*, 2/2013, 211–229.

Mousourakis George, *A legal history of Rome, First Edition*, Routledge, London – New York 2007.

Mujuzi Jamil Ddamulira, „Victim participation in the criminal justice system in the European Union through private prosecutions: Issues emerging from the jurisprudence of the European Court of Human Rights“, *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice* 24/2016, 107 – 134.

Николић-Ристановић Весна, „Положај и улога жртве у откривању кривичног дела и утврђивању његовог постојања у кривичном поступку“, *Ревизија за криминологију и кривично право* 3/1982, 255-276.

Николић-Ристановић Весна, „Међународни документи о заштити права жртава кривичног дела“, *Темид* 2/2001, 45-51.

Николић-Ристановић Весна, „Подршка жртвама и спречавање секундарне виктимизације: савремена законска решења и пракса“, *Темид* 1/2003, 3-10.

Николић-Ристановић Весна, „Развој служби за помоћ и подршку жртвама криминалитета у Србији“, *Темид* 2/2007, 5-11.

Николић-Ристановић Весна, „Различита схватања појма жртве и њихове консеквенце на однос друштва према виктимизацији“, *Темид* 1/2012, 21-40.

Николић-Ристановић Весна, *Од жртве до победника: виктимологија као теорија, пракса и активизам*, Прометеј, Београд 2019.

Николић-Ристановић Весна, „Обука стручњака који долазе у контакт са жртвама и њен значај за превенцију накнадне виктимизације“, *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)*(ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020, 317-328.

Николић-Ристановић Весна, Ћопић Сања, „Положај жртве у Србији: класични кривични поступак и могућност ресторативне правде“, *Темид* 1/2006, 67-75.

Николић Војислава, „Начело *ne bis in idem* и одлуке јавног тужиоца“, *Crimen* 2/2024, 234 -254.

Николић Данило, *Споразум о признању кривице*, Студентски културни центар Ниш, Ниш 2006.

Николић Ђорђе, „Обештећење жртава насиља према српском праву и Европској конвенцији“, *Правни живот* 10/2003, 767-785.

Nils Christie, „The Ideal victim“, *From Crime Policy to Victim Policy*, (ed. E. A. Fattah), Palgrave Macmillan 1986, 17-30.

Novokvet Ante, „Pravo žrtve da zahtijeva kontrolu nepokretanja kaznenog postupka prema članu 11. Direktive o minimalnim pravima žrtava i usklađenost bosanskohercegovačkog i hrvatskog prava“ (ur. G. Marković), *Zbornik radova sa naučnog skupa Odnos prava u regionu i prava Evropske unije, Tom II*, Pravni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu 2015, 408-430.

Novokmet Ante, „The Right of a Victim to a Review of a Decision Not to Prosecute as Set Out in Article 11 of Directive 2012/29/EU and an Assessment of its Transposition in Germany, Italy, France and Croatia“, *Utrecht Law Review* 1/2016, 86 - 108.

Novoselec Hajrija, „Izmjene i dopune Zakona o kaznenom postupku –razlozi i sadržaj“, Aktualna pitanja novog kaznenog zakonodavstva, *Hrvatska pravna revija* 8/2002, 1-18. <https://www.vsrh.hr/kazneno-pravo-hajrija-novoselec-mag-iur.aspx>.

Огорелица Никола, *Законик о судском кривичном поступку за Краљевину Срба, Хрвата и Словенаца од 16. фебруара 1929. са уводним законом истога датума, пропраћен уводним објашњењем и абecedним регистром*, Тисак Југословенске штампе, Загреб 1929.

O'Hara Erin Ann, „Victim Participation in the Criminal Process“, *Journal of Law and Policy* 13/2005, 229-247.

Павишић Берислав, „Нови хрватски Закон о казненом поступку“, *Хрватски љетопис за казнено право и праксу* 2/2008, 495-602.

Pavišić Berislav *et al.*, *Komentar zakona o kaznenom postupku s priložima, drugo izdanje, knjiga prva*, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka 2001.

Pavišić Berislav, *Komentar zakona o kaznenom postupku*, Kušević & Kršovnik, Rijeka 2011.

Павлица Јован, Лутовац Миомир, *Закон о кривичном поступку у практичној примени*, Југословенски завод за продуктивност рада Београд 1985.

Павловић Зоран, „Неке специфичности оштећеног као супсидијарног тужиоца (у казненом процесном праву Републике Србије)“, *Зборник радова Правног факултета у Сплиту* 3/2012, 615-632.

Павловић Зоран, Бошковић Александар, „Институционалне и процесне специфичности положаја оштећеног (у кривичнопроцесном праву Републике Србије)“, *Супротостављање савременим облицима криминалитета-анализа стања, европски стандарди и мере за унапређење, Том I*, међународна конференција Тара 26-29. мај 2015. године, Криминалистичко – полицијска академија и фондација "Ханс Зајдел", Београд 2015, 359-372.

Рајванчић Маријана, *Komentar Ustava Republike Srbije*, Fondacija Konrad Adenauer, Beograd 2009.

Рајчић Матко, „Угрожени свједоци у казненом поступку“, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu* 1/2005, 33-62.

Рајчић Матко, „Заштита свједока у поступцима за казнена djela organiziranog kriminala“, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 4/2009, 711- 732.

Пантелић Никола, *Судска пракса кривичноправне материје, књига прва (2016-2018)*, Службени гласник, Београд 2018.

Пантелић Никола, *Судска пракса кривичноправне материје, књига друга (2018-2020)*, Службени гласник, Београд 2020.

Пантелић Никола, *Судска пракса кривичноправне материје, књига трећа (2020-2023)*, Службени гласник, Београд 2024.

Packer Herbert L., „Two Models of the Criminal Process“, *University of Pennsylvania Law Review* 1/1964, 1-68.

Packer Herbert L., *The Limits of the Criminal Sanction*, Stanford University Press, California 1968.

Пејовић Крсто, „Имовинскоправни захтјев у судској пракси“, *Crimen* 2/2018, 186 -196.

Пековић Славица, „Окружни суд у Београду, Веће за ратне злочине, Служба за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима“, *Улога и могућности јавног тужиоца у заштити жртава кривичног дела*, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд 2009, 87-94.

Пековић Славица, „Пружаоци подршке и помоћи жртвама и сведоцима кривичних дела“, *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)*(ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020, 343-349.

Петрић Бранко, *Субјекти кривичног поступка*, Савремена администрација, Београд 1958.

Петрић Бранко, *Коментар Закона о кривичном поступку*, Графосрем, Шид 1982.

Петричевић Ана, „Права и дужности оштећеног у кривичном поступку“, *Гласник адвокатске коморе Војводине* 1/2024, 166 - 186.

Пивић Незир, „Хисторијски приказ положаја оштећеног у кривичном поступку“, *Анали правног факултета у Зеници*, 8/2011, 153-175.

Pizzi William T., Perron Walter, „Crime Victims in German Court-rooms: A Comparative on American Problems“, *Stanford Journal* 32/1996, 37-64.

Pin Xavier „Les victimes d'infractions définitions et enjeux“, *Archives de politique criminelle* 1/2006, 49-72.

Пихлер Станко, „Основне црте у развоју кривичног права Србије од 1815. године до кодификације из 1860. године“, *Анали Правног факултета у Београду* 1-2/1974, 147-168.

Плазинић Миодраг, „Искуство Србије у регионалном повезивању институција које су у контакту са жртвама/сведоцима оштећења“, *Улога и могућности јавног тужиоца у заштити жртава кривичног дела*, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд 2009, 95-106.

Полојац Милена, *Римско право, порекло и темељи приватног права, треће измењено и допуњено издање*, Београд 2025.

Поповић Драгољуб, *Европско право људских права*, Службени гласник, Београд 2012.

Поповић Миодраг, „Основе нормативног регулисања кривичног судског поступка у Кнежевини Србији (1846-1865)“, *Зборник радова Правног факултета у Нишу* 71/2015, 81-95.

Поповић Реља, „Имовинскоправни захтев“, *Гласник Адвокатске коморе Војводине* 4/1965, 1-9.

Rakitovan Darian, „Extended Confiscation – Sui generis Measure!“, *Journal of Eastern–European Criminal Law* 2/2016, 78-97.

Радисављевић Ивана, „Заштита имовинских интереса оштећеног у кривичном поступку“, *Годишњак Факултета безбедности* 2017, 457- 478.

Радић Андрија, „Одређивање појма оштећеника у кривичном материјалном и кривичном процесном праву“, *Југословенска ревија за криминологију и кривично право* 4/1982, 559-562.

Радовић Димитрије, *Теорија казненог поступка, с погледом на Законик о поступку судском у кривичним делима за Књажество Србију од 10. априла 1865. године*, Државна штампарија, Београд 1870.

Радовић Ивана, *Приступ компензацији за жртве трговине људима*, АСТРА, Београд 2017.

Радовић Тамара, „Оштећено лице и Законик о кривичном поступку из 2011. године (искуства примене и мере унапређења), *Организација правосуђа и ефикасност судске заштите (европски стандарди и стање у Србији) - кривичноправни аспекти*, LVIII редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2018, 411 - 424.

Радовић Тамара, Ненић Глигор, „Приватна тужба (криминално-политичка оправданост- норма и пакса)“, *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020, 554-566.

Радуловић Дарко, „Оцена улоге оштећеног при одлучивању о казни“, *Нарко криминалитет - превенција и репресија*, Зборник радова Центра за едукацију судија и тужилаца Републике Српске, 14/2023, 96-108.

Радуловић Драго, „Оштећени као приватни тужилац у кривичном поступку“, *Гласник Адвокатске коморе Војводине* 6/1984, 19-31.

Радуловић Драго, „Оштећени као субјект кривичног поступка у свијетлу новог Законика о кривичном поступку Црне Горе“, *Ревивија за криминологију и кривично право* 2-3/2011, 131 -144.

Радуловић Драго, „Начело опортунитета кривичног гоњења у кривичнопроцесном законодавству Црне Горе, *Crimen* 3/2017, 290–304.

Радуловић Драго, „Оштећено лице и кривично законодавство Црне Горе (међународни правни стандарди – норма и пракса)“, *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020, 440-456.

Радуловић Драго, „Жртве кривичних дјела и кривично законодавство Црне Горе (позитивноправна решења, искуства у примјени и мјере унапређења)“, *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)*(ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020, 207-226.

Ракић Весна, „Поређење положаја оштећеног у кривичном поступку и положаја умешача у парничном поступку“, *Анали Правног факултета у Београду* 6/1977, 785-800.

Randelović Višnja, „Maloletna lica kao žrtve međunarodnih krivičnih dela“ *Revija za kriminologiju i krivično pravo* 1-2/2020, 127-144.

Рашевић Ђорђе, „Конституционализација права оштећених“, *Правни живот* 12/2013, 701-716.

Reeves Helen, „Нови пратилац промена у вези са бригом за жртве – сведоке и њиховом заштитом у Уједињеном Краљевству“, *Темида* 3-4/2000, 41- 46.

Ристић Везенковић Мирјана, *Положај јавног тужиоца у реформисаном кривичном поступку Србије, докторска дисертација*, Правни факултет Универзитета у Нишу, Ниш, 2019.

Roberts Anna, „Victims Right?“, *Cardozo Law Review* 4/2021, 1449- 1512.

Romac Ante, *Rimsko pravo*, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb 1998.

Rus Mihaela, „The role of the witness in criminal proceedings: importance, vulnerabilities, and psychological implications“, *Proceedings of the International Conference on Social Sciences, Humanities and Arts* 1/2025, 1-14.

Светлич Рок, „Посебно рањиве категорије жртава кривичних дела и словеначко кривично законодавство - теорија, норма и пракса“, *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)*(ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020, 123-134.

Simeunović Patiћ Biljana, Ћopić Sanja, „Protection and Assistance to Victims of Human Trafficking in Serbia: Recent Developments“ *European Journal of Criminology* 1/2010, 45–60.

Симић Драгана, „Положај оштећеног у кривичнопроцесном законодавству Србије и земаља региона (Хрватске, БИХ, Црне Горе), *Годишњак Факултета безбедности* 2015, 351-370.

Симић Илија, *Збирка судских одлука из кривичноправне материје, друга књига*, Службени гласник, Београд 1998.

Симић Илија, *Збирка судских одлука из кривичноправне материје, трећа књига*, Службени гласник, Београд 2000.

Симић Илија, *Збирка судских одлука из кривичноправне материје, четврта књига*, Службени гласник, Београд 2002.

Симић Илија, Трешњев Александар, *Збирка судских одлука из кривичноправне материје, пета књига*, Службени гласник, Београд 2004.

Симић Илија, Трешњев Александар, *Збирка судских одлука из кривичноправне материје, шеста књига*, Службени гласник, Београд 2005.

Симић Илија, Трешњев Александар, *Збирка судских одлука из кривичноправне материје, осма књига*, Службени гласник, Београд 2008.

Симовић Дарко, Орловић Слободан, *Коментар Устава Републике Србије са праксом Уставног суда Републике Србије и Европског суда за људска права*, Службени гласник, Београд 2023.

Симовић-Хибер Ивана, „Место појма жртве у кривичноправној теорији виктимолошке оријентације или ренесанса појма жртве у савременој кривичноправној теорији“, *Ревизија за криминологију и кривично право* 3/2008, 73-84.

Симовић-Хибер Ивана, „Положај жртве у кривичноправној литератури“, *Годишњак Факултета безбедности* 2013, 67-80.

Симовић Миодраг, „Остваривање имовинскоправног захтјева у кривичном поступку“, *Криминалистичке теме* 3-4/2002, 137-156.

Симовић Миодраг, „Заштита свједока у кривичном поступку пред судом Босне и Херцеговине“, *Ревизија за криминологију и кривично право* 1/2015, 27-52.

Симовић Миодраг, Симовић Марина, „Оштећено лице и кривичнопроцесно законодавство Босне и Херцеговине (међународни правни стандарди, норме, пракса и мјере унапређења), *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)*(ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020, 177-206.

Симовић Миодраг Н., Хрустић Амна, „Законитост доказа у кривичном поступку у Енглеској“, *Унификација права и правна сигурност, Зборник радова копаоничке школе природног права, Том I*, Београд 2020, 567-588.

Симовић Миодраг Н., Симовић Владимир М., „Поглед на кривичноправни поступак у САД“, *Кривичнопроцесни инструменти ефикасности државне*

реакције на криминалитет (норме и пракса) (ур. М.Симовић, С. Бејатовић), Центар за едукацију судија и тужилаца Републике Српске, Добој 2022, 163-190.

Симонов Оливера, „Положај оштећених и заступање у поступцима вођеним због кривичног дела трговине људима и сродних или повезаних кривичних дела“, *Темида* 1/2004, 41-44.

Синановић Биљана, „Могућности остваривања накнаде штете за жртве и оштећене у кривичном поступку“, *Право жртве на компензацију*, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Друштво судија Србије, Мисија ОЕБС у Србији, Београд 2011, 27-33.

Синановић Биљана, „Посебно осетљив сведок у кривичном поступку“, *Билтен Врховног касационг суда* 3/2014, 28-42.

Синановић Биљана, Насиље у породици-положај оштећеног лица у кривичном поступку, <https://www.pars.rs/public/Dokumenti/Publikacije/1168/Nasilje-u-porodici-polozaj-ostecenog-lica-BS.pdf>, 1-20.

Schünemann Bernd, „The Role of the Victim Within the Criminal Justice System: A Three-Tiered Concept“, *Buffalo Criminal Law Review* 3/1999, 33-49.

Shapland Joanna, „Victims, the criminal justice system and compensation“, *The British Journal of Criminology* 2/1984, 131-149.

Славнић Љиљана, „О Душановом законик у са аспекта уставности“, *Право –теорија и пракса* 3-4/2009, 72-95.

Сладојевић Марко, *Србија и Европски суд за људска права*, Службени гласник 2017.

Соловјев Александар, *Постанак и значај Душановог законика, друго издање*, Досије, Београд 2017.

Спасојевић Глигорије, „Ванпроцесна заштита учесника у кривичном поступку“, *Билтен судске праксе Врховног суда Србије* 2/2006, 120-134.

Стаменковић Милош, „Преглед акузаторског, инквизиторског и савременог кривичног поступка кроз развој кривичнопроцесног права“, *Култура полиса* 44/2021, 123-133.

Станковић Бојана, „Мере заштите сведока предвиђене Закоником о кривичном поступку“, *Билтен Вишег суда у Београду* 84/2014, 144 - 166.

Станковић Милица, Савић Неда, „Улога државе као гаранта интегритета и безбедности сведока и оштећеног у кривичном поступку Србије, *Полиција и правосудни органи као гарант слободе и безбедности у правној држави*, Том 2, Тематски зборник радова са научно-стручног скупа са међународним учешћем Тара, 23-25. мај 2017. године, Криминалистичко - полицијска академија, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Фондација „Ханс Зајдел“ Београд 2017, 123-140.

Станковић Обрен, „Одмеравање новчане накнаде неимовинске штете“, *Анали Правног факултета у Београду* 1-2/1963, 112-125.

Станојевић Обрад, „О карактеру државе и права Византије од VII до XI века“, *Анали Правног факултета у Београду* 2-3/1967, 219-234.

Станојевић Обрад, *Римско право, дванаесто издање*, Досије, Београд 2000.

Станојковић Снежана *et al.*, „Мере заштите жртава и сведока кривичних дела (међународни правни стандарди и кривично законодавство Републике Србије)“, *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и*

мере унапређења заштите)(ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020, 251-276.

Стевановић Ивана, *Моје право да будем заштићен, Кривичноправна заштита малолетних лица као титулара основних људских права и слобода*, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд 2014.

Стевановић Ивана, „Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (неопходни кораци за унапређење система)“, Измене у кривичном законодавству и статусу носилаца правосудних функција и адекватност државне реакције на криминалитет (међународни правни стандарди и стање у Србији), LIX редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу, (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2019, 156 - 169.

Стевановић Ивана, Вујић Ненад, „Међународни стандарди о кривичноправним инструментима заштите оштећених лица и разлози неопходности њихове имплементације у национално кривично законодавство“, *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)* LX редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020, 88-108.

Стевановић Ивана, Вујић Ненад, „Малолетно лице и друге посебно осетљиве категорије жртава кривичних дела (међународни правни стандарди и кривично процесно законодавство Србије), *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)* (ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020, 95-110.

Стевановић Чедомир „Положај стручног лица у кривичном поступку“, *Зборник радова Правног факултета у Нишу* 20/1980, 235-255.

Stephen James Fitzjames, *A history of the Criminal Law of England*, Vol. 1, Macmillan, London 1883.

Стефановић Небојша, *Имовинскоправни захтев оштећеног у кривичном поступку*, докторска дисертација, Универзитет Привредна академија у Новом Саду, Нови Сад 2017.

Stickels John William, *Victim Satisfaction - A model of the Criminal Justice System*, PhD thesis, The University of Texas at Austin, 2003, <https://repositories.lib.utexas.edu/server/api/core/bitstreams/12978a74-b97d-4d9f-935e-5f6d30e43d41/content>.

Стојановић Зоран, *Коментар Кривичног законика, десето допуњено издање*, Службени гласник РС, Београд 2020.

Стојановић Зоран, Шкулић Милан, Делибашић Вељко, *Основи кривичног права, кривичнопроцесно право, кривични поступак кроз практичну примену, Књига II*, ЈП Службени гласник, Београд 2018.

Schünemann Bernd, „The Role of the Victim Within the Criminal Justice System: A Three-Tiered Concept“, *Buffalo Criminal Law Review* 1/1999, 33–49.

Tadrous Saoussane, *La place de la victime dans le procès pénal*, thèse pour obtenir le grade de Docteur, Université Montpellier I, 2014, http://www.antonioacasella.eu/restorative/TADROUS_2015.pdf.

Таталовић Зоран, „Заштита сведока у поступцима за кривична дела“, *Билтен Врховног касационог суда* 3/14, 43-58.

Тарановски Теодор, *Историја српског права у Немањинској држави*, Лирика, Београд 2002.

Теофиловић Саво, „Супсидијарни тужилац као процесни субјект“, *Право, теорија и пракса* 7-9/1994, 24-29.

Терзић Дејан, „Положај оштећеног у новом Законнику о кривичном поступку“, *Билтен судске праксе Апелационог суда у Новом Саду* 3/2011, 245-273.

Тешовић Олга, *Приручник за примену алтернативних санкција*, Форум судија Србије, Београд 2020.

Tešović Olga, Milovanović Ivana, „Zaštita svedoka u krivičnim postupcima i primena tehnologije“, *VII Međunarodni naučni skup digitalizacija u kaznenom pravu i pravosuđu* (ur. J. Kostić, M. Matić Bošković), Institut za uporedno право i Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Beograd 2022, 171 -184.

Thomas Jill, Day Lawrence, Jackson Fiona, *Instrumenti i najbolje prakse u međunarodnoj saradnji za oduzimanje imovinske koristi*, AIRE Centar, RAI, Sarajevo 2019.

Тинтор Југослав, „Адвокатура и заштита жртава и сведока кривичних дела“, *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)*(ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020, 277-294.

Ткалац Милан, „Поравнање учиниоца и оштећеног и адекватност државне реакције на криминалитет“, *Оштећено лице и кривично-правни инструменти заштите (међународно-правни стандарди, норма и пракса)*, LX редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020, 226-235.

Toader Tudorel, *Persoana vâtâmată prin infracțiune și calitățile procesuale pe care le poate avea*, Editura Hamangiu, 2022.

Томшевић Горан, Пајчић Матко, „Субјекти у казненом поступку: правни положај жртве и оштећеника у новом хрватском казненом поступку“, *Хрватски љетопис за казнено право и праксу* 2/2008, 817-857.

Trajanovska Vesna, Peovska Natasha, „Hearing of Witnesses – Psychological and Evidence Value of Statement Given in the Pretrial Procedure“, *Journal of Eastern European Criminal Law* 1/2024, 35-48.

Трешњев Александар, *Збирка судских одлука из кривичноправне материје, девета књига*, Службени гласник, Београд 2013.

Трешњев Александар, *Збирка судских одлука из кривичноправне материје, десета књига*, Службени гласник, Београд 2016.

Трешњев Александар, *Збирка судских одлука из кривичноправне материје, 300 одлука једанаеста књига*, Службени гласник, Београд 2023.

Trumbull IV P. Charles, „The Victims of Victim Participation in International Criminal Proceedings“, *Michigan Journal of International Law* 29/2008, 777- 826.

Турађанин Вељко, *Споразум о признању кривичног дела, докторска дисертација*, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац 2016.

Турађанин Вељко, „Анонимни сведоци и заштита људских права“, *Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније, књига IX* (ур. С. Соковић), Правни факултет Универзитета у Крагујевцу и Институт за правне и друштвене науке, Крагујевац 2021, 277-296.

Турањанин Вељко, „Заштита сведока у предметима полних злоупотреба у контексту Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода“, *Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније, књига X* (ур. С. Соковић), Правни факултет Универзитета у Крагујевцу и Институт за правне и друштвене науке, Крагујевац 2022, 337-367.

Турањанин Вељко, Tilovska –Kechegi Elena, Чворовић Драгана, „Жртва као сведок у јуриспруденцији Европског суда за људска права“ *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу(ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020, 421-439.

Турањанин Вељко, Чворовић Драгана, *Поједностављене форме поступања у кривичним стварима, Начело опортунитета и споразум о признању кривичног дела*, Службени гласник, Београд 2021.

Турањанин Вељко, Чановић Јелена, „Бесплатна правна помоћ за жртве родно заснованог насиља из перспективе адвоката“, *Безбедност* 2/2022, 44-60.

Ћирић Јован, *Тужбоци и жртве*, Институт за упоредно право, Београд 2009а.

Ћирић Јован, „Жртва и правосуђе - могући извори секундарне виктимизације“, *Насиље у породици*, (ур. М. Шкулић), Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд 2009б, 68-94.

Ћирић Јован, Кнежић Бранислава, „Од жртве до злочинца“, *Правни живот* 9/2017, 183-200.

Ћопић Сања, „Жртве криминалитета у систему државне (кривичноправне) реакције“, *Темид* 1/2003, 19-36.

Ћопић Сања, „Појам и основни принципи реторативне правде“, *Темид* 1/2007а, 25-35.

Ћопић Сања, „Службе за жртве у Србији: резултати истраживања“, *Темид* 2/2007б, 13-28.

Ћопић Сања, „Положај и заштита жртве у кривичном поступку“, *Права жртава и ЕУ*, изазови пружања помоћи жртвама (ур. В. Николић-Ристановић, С. Ћопић), Виктимолошко друштво Србије, Београд 2011, 135- 162.

Ћорић Весна, „Модел жртве у светлу новије јуриспруденције Европског суда за људска права“, *Европско законодавство*, 49-50/2014, 567-577.

Ћоровић Емир, „Поравнање између учиниоца кривичног дела и оштећеног према Кривичном законiku Србије“, *Темид* 1/2011, 37-48.

Ћоровић Емир, „Поступак по приватној тужби према Законiku о кривичном поступку Србије из 2011. године“, *Ревизја за криминологију и кривично право* 1/2015, 111-130.

Ћоровић Емир, „Мере безбедности и заштита жртава кривичног дела“, *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020, 138-155.

Ћоровић Емир, Чалуковић Горјана, „Јавни тужилац као орган заштите жртава насиља у породици у праву Србије“, *Темид* 2/2018, 293-313.

Ћоровић Емир, Ћоровић Драгана, „Посебно осетљиви и заштићени сведок као могући субјект испитивања путем техничких средстава за пренос слике и звука“, *Видеолинк и друга техничка средства као начини предузимања процесних*

радњи у казненом поступку: (норма, пракса и пожељни случајеви ширења могућности примене, Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2021, 197-213.

Фејеш Иштван, „Модели испитивања окривљеног и сведока у савременом кривичном поступку“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 9/2018, 141- 166.

Fernández de Casadevante Romani Carlos, „International Law of Victims“, *Max Planck Yearbook of United Nations Law* 14/2012, 219-272.

Fletcher George P., „The Place of Victims in the Theory of Retribution“, *Buffalo Criminal Law Review* 1/1999, 51–63.

Frehsee Detlev, „Restitution and Offender-Victim Arrangement in German Criminal Law: Development and Theoretical Implications“, *Buffalo Criminal Law Review* 1/1999, 235–259.

Hamer Vidman Nikica, „Prava žrtve prema Zakonu o kaznenom postupku Republike Hrvatske – potrebe žrtve i iskustva u praksi iz perspektive odjela za podršku žrtvama i svjedocima“, *Temida* 1/2016, 83-108.

Henham, Ralph, Mannozi Grazia, “Victim Participation and Sentencing in England and Italy: A Legal and Policy Analysis”, *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*, 3/2003, 278–317.

Hoegen Ernestine Henriette, Brienens Marion Eleonora Igenborg, *Victims of Crime in 22 European Criminal Justice Systems*, Wolf Legal Publications, The Netherlands 2000.

Hudson Paul S., „The crime victim and the criminal justice system: time for a change“, *Pepperdine Law Review* 5/1984, 23–62.

Hribar Maša, *Položaj oškodovanca v slovenskem kazenskem postupku*, GV založba, Ljubljana 2024.

Carraway Vitiello Joanna, *Public justice and the criminal trial in late medieval Italy: Reggio Emilia in the Visconti age*, Brill, Leiden, 2016.

Cassell Paul G., Joffee Steven, „The Crime Victim’s Expanding Role in a System of Public Prosecution: A Response to the Critics of the Crime Victims’ Rights Act“, *Northwestern University Law Review Colloquy* 1/2011, 164 - 183.

Cassell Paul G., Mitchell Nathanael J., Edwards Bradley J., „Crime Victims' Rights During Criminal Investigations? Applying the Crime Victims' Rights Act Before Criminal Charges Are Filed“, *Journal of Criminal Law and Criminology* 1/2014, 59 - 103.

Цветковић Бата, „Имовинскоправни захтев оштећеног“, *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу, (ур. С. Бејатовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2020, 368-375.

Ciopec Flaviu, „Crime Control or Due Process? Which are the Tendencies in Romanian Criminal Justice?“, *Journal of Eastern- European Criminal Law* 1/2017, 193 - 198.

Chavleski Aleksandar, „The rights of victims of crime in the European union: State of play“, *Европске интеграције: правда, слобода и безбедност*, Том 2, Научно - стручни скуп са међународним учешћем, Тара, 24 –26. мај 2016. године, Криминалистичко полицијска академија и Фондација „Ханс Зајдел“, Београд 2016, 29-45.

Coleman Michelle, „The Tension between the Presumption of Innocence and Victims’ Participation Rights at the International Criminal Court”, *International Criminal Law Review* 2/2020, 371-393.

Чворовић Драгана, „Јавни тужилац као моћна фигура савременог кривичнопроцесног законодавства“ *Криминал и друштво Србије: изазови друштвене дезинтеграције, друштвене регулације и очувања животне средине* (ур. М. Хугсон, З. Стевановић), Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд 2015а, 223-236.

Чворовић Драгана, *Лишење и ограничење слободе од старне полиције, докторска дисертација*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2015б.

Човић Ана, „Значај ратификације Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици“, *Страни правни живот* 3/2013, 279-292.

Чубински Михаило П., *Научни и практични коментар Законика о судском кривичном поступку Краљевине Југославије: од 16. фебруара 1929. године*, Геца Кон, Београд 1933.

Шаго Динка, Плеић Марија, „Адхезијско рјешавање имовинскоправног захтјева у казненем поступку“, *Зборник Правног факултета Свеучилишта у Ријеци* 33/2012, 967-999.

Шаркић Срђан, *Историја државе и права I, Основи светске правне историје*, Правни факултет у Новом Саду, Нови Сад 2011.

Шепаровић Звонимир, „Оштећени у кривичном праву“, *Југословенска ревија за криминологију и кривично право* 4/1982, 547.

Шкулић Милан, „Оштећени у кривичном поступку - како побољшати његов положај?“, *Темида* 3-4/2000, 5-18.

Шкулић Милан „Кривичнопроцесне могућности заштите жртава кривичних дела повезаних са трговином људским бићима“, *Темида* 2/2002, 5-17.

Шкулић Милан „Један поглед на положај оштећеног у кривичном поступку за кривична дела организованог криминалитета“, *Темида* 1/2004, 17-30.

Шкулић Милан, *Коментар Законика о кривичном поступку*, ЈП Службени гласник, Београд 2007.

Шкулић Милан, „Доминантне карактеристике основних великих кривично-процесних система и њихов утицај на реформу српског кривичног поступка“, *Crimen* 2/2013, 176–234.

Шкулић Милан, *Положај жртве кривичног дела/оштећеног кривичним делом у кривичноправном систему Србије, нормативна анализа актуелно стање, потребне и могуће промене*, Београд 2015а.

Шкулић Милан, „Реформа кривичног поступка Србије - Нови Законик о кривичном поступку и могуће новеле“, *Супротостављање савременим облицима криминалитета-анализа стања, европски стандарди и мере за унапређење, Том I, Научно-стручни скуп са међународним учешћем 26-29. мај 2015. године, Криминалистичко – полицијска академија и Фондација "Ханс Зајдел"*, Београд 2015б, 39-60.

Шкулић Милан „Положај жртве кривичног дела /оштећеног у кривичноправном систему Србије уопште и у односу на Директиву ЕУ 2012-29“, *Казнена рекација у Србији, VI део, Тематска монографија* (ур. Ђ. Игњатовић), Београд 2016, 40-80.

Шкулић Милан, *Кривичнопроцесно право, десето измењено и допуњено издање*, Правни факултет у Београду, Београд 2017а.

Шкулић Милан, „Улога полиције у заштити права оштећеног кривичним делом“, *Полиција и правосудни органи као гаранти слободе и безбедности у правној држави, Том 1*, Научно-стручни скуп са међународним учешћем Тара, 23-25. мај 2017. године, Криминалистичко – полицијска академија, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу и Фондација "Ханс Зајдел", Београд 2017б, 41-66.

Шкулић Милан, „Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (појам и криминално - политички разлози неопходности предвиђања посебних инструмената кривичноправне заштите), *Оштећено лице и кривичноправни инструменти заштите (међународноправни стандарди, норма и пракса)*, LX Саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. С. Бејатовић), Златибор 2020а, 11-49.

Шкулић Милан, „Кривичнопроцесно законодавство Србије и жртва кривичног дела (Директива 2012/29/ ЕУ) и други међународноправни стандарди - степен усаглашености, искуства примене и мере унапређења, *Жртва кривичног дела и кривичноправни инструменти заштите (међународни правни стандарди, регионална кривична законодавства, примена и мере унапређења заштите)*(ур. С. Бејатовић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2020б, 55-78.

Шкулић Милан, *Основи кривичног права Сједињених Америчких држава*, Правни факултет Универзитета у Београду, 2021.

Шкулић Милан, *Коментар Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, друго измењено и допуњено издање*, Службени гласник, Београд 2024.

Шкулић Милан, „Нова решења у нацрту Закона о изменама и допунама Законика о кривичном поступку (криминално-политички разлози нормирања и очекивања од примене), *Нова решења у кривичном законодавству (криминално-политички разлози нормирања и очекивања од примене)*, LXIV редовно годишње саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу (ур. В. Турањанин и Д. Чворовић), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Intermex, Златибор 2025, 21-56.

Шкулић Милан, Лукић Драгана, „Опште особености положаја оштећеног у кривичном поступку и основни начини кривичнопроцесне заштите оштећених“, *Улога и могућности јавног тужиоца у заштити жртва кривичног дела*, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд 2009а, 25-64.

Шкулић Милан *et al.*, *Улога и могућности јавног тужиоца у заштити жртва кривичног дела*, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд 2009б.

Шкулић Милан, Илић Горан, *Нови Законик о кривичном поступку Србије: реформа у стилу „један корак напред - два корака назад“*, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2012а.

Шкулић Милан, Илић Горан, *Нови Законик о кривичном поступку-Како је пропала реформа шта да се ради?*, Удружење јавних тужилаца и Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд 2012б.

Шкулић Милан, Колаковић-Бојовић Милица, Матић-Бошковић Марина, *Анализа праксе Уставног суда Србије по уставним жалбама из области казног*

права, Институт за криминолошка и социолошка истраживања и Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд 2023.

Шкулић Милан, Ивана Миљуш, „The Impact of Basic Victimological Conceptions and Ideas of Restorative Justice on the Position of Injured Party in Criminal Procedure: A Review of International Standards“, *The position of victims in the Republic of Serbia, Thematic conference proceedings of International significance*, Palic, 12-13 June 2024, Institute of Criminological and Sociological Research, Belgrade 2024, 13-30.

Шошкић Влајко, „Приватни тужилац и оштећени као тужилац: нека запажања и мишљења“, *Гласник Адвокатске коморе Војводине* 10/1960а, 9-23.

Шошкић Влајко, „Приватни тужилац и оштећени као тужилац: нека запажања и мишљења“, *Гласник Адвокатске коморе Војводине* 11/1960б, 13-24.

Walther Susanne, „Victims' Rights: Procedural and Constitutional Principles for Victim Participation in Germany“, *Federal Sentencing Reporter* 2/2006, 113-118.

Wemmers Jo-Anne, „Where do they belong? Giving victim a place in the criminal justice process“, *Criminal Law Forum* 20/2009, 395–416.

Wemmers Jo-Anne, „Restorative justice: how responsive to the victim is it?“ *The International Journal of Restorative Justice* 1/2020, 30-37.

8.2. Правни прописи

Устав Републике Србије, *Службени гласник РС*, бр. 98/06, 115/21 и 16/22 – одлука о проглашењу Уставног закона за спровођење Акта о промени Устава Републике Србије

Законик о кривичном поступку, *Службени гласник РС*, бр. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/13, 45/13, 55/14, 35/19, 27/21- одлука УС и 62/21- одлука УС.

Законик о кривичном поступку, *Службени лист СРЈ*, бр. 70/01 и 68/02 и *Службени гласник РС*, бр. 58/04, 85/05, 85/05 – др. закон, 115/05, 49/07, 20/09 – др. закон, 72/09 и 76/10.

Закон о кривичном поступку, *Службени лист СФРЈ*, бр. 4/77, 14/85, 74/87, 57/89, 3/90 и *Службени лист СРЈ* бр. 27/92 и 24/94.

Законик о кривичном поступку, *Службени лист ФНРЈ*, бр. 40/53, 52/59, 30/62 и *Службени лист СФРЈ*, бр. 12/65, 23/67, 54/70, 6/73.

Закон о неважности правних прописа донетих пре 6. априла 1941. године и за време непријатељске окупације, *Службени лист ФНРЈ* бр. 86/46, 105/46 и 96/47-обавезно тумачење.

Закон о кривичном поступку, *Службени лист ФНРЈ*, бр. 97/48.

Законик о судском кривичном поступку, *Службене новине*, бр. 47-XXI/1929.

Законик о кривичном поступку – пречишћени текст, *Службени лист СФРЈ*, бр. 50/67.

Кривични законик, *Службени гласник РС*, бр. 85/05, 88/05 - испр., 107/05 - испр. 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19.

Закон о полицији, *Службени гласник РС*, бр. 6/16, 24/18 и 87/18.

Закон о полицији, *Службени гласнику РС*, бр. 101/05, 63/09-одлука УС, 92 /11 и 64/15.

Закон о програму заштите учесника у кривичном поступку, *Службени гласник РС*, бр. 85/05.

Правилник о раду и поступању службе за пружање подршке и помоћи оштећенима и сведоцима и контакт тачке за информисање оштећених и сведока, *Службени гласник РС*, бр. 104/24.

Закон о облигационим односима, *Службени лист СФРЈ*, бр. 29/78, 39/ 85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89 , *Службени лист СРЈ*, бр. 31/93, *Службени лист СЦГ*, бр. 1/03 - Уставна повеља и *Службени гласник РС*, бр. 18/20.

Закон о извршењу и обезбеђењу, *Службени гласник РС*, бр.106/15, 106/16 - аутентично тумачење, 113/17- аутентично тумачење, 54/19, 9/20 – аутентично тумачење, 10/23 - др. закон и 91/25.

Закон о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, *Службени гласник РС*, бр. 32/13, 94/16 и 35/19.

Закон о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва, *Службени гласник РС* бр. 110/13.

Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, *Службени гласник РС*, бр. 94/16, 87/18- др. закон и 10/23.

Закон о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине *Службени гласник РС* бр. 67/03, 135/04, 61/05, 101/07, 104/09, 101/11- др. закон, 6/15 и 10/23.

Закон о организацији и надлежности државних органа за борбу против високотехнолошког криминала, *Службени гласник РС* бр. 61/05, 104/09, 10/23 и 10/23- др. закон.

Закон о правобранилаштву, *Службени гласник РС*, бр. 55/14.

Закон о спречавању насиља у породици, *Службени гласник РС*, бр. 94/16 и 10/23 - др.закон.

Закон о посредовању у решавању спорова, *Службени гласник РС*, бр. 55/14.

Закон о парничном поступку, *Службени гласник РС*, бр. 72/11, 49/13 – одлука УС, 74/13 – одлука УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 - др. закон.

Закон о одговорности правних лица за кривична дела, *Службени гласник РС*, бр. 97/08.

Закон о јавном тужилаштву, *Службени гласник РС*, бр. 10/23 и 9/26.

Правилник о управи у јавном тужилаштву, *Службени гласник РС*, бр. 10/25.

Етички кодекс јавних тужилаца, *Службени гласник РС*, бр. 33/24.

Закон о уређењу судова, *Службени гласник РС*, бр. 10/23.

Закон о судијама, *Службени гласник РС*, бр. 10/23.

Закон о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава, *Службени гласник РС*, бр. 110/13.

Закон о Високом савету судства, *Службени гласник РС*, бр. 10/23.

Судски пословник, *Службени гласник РС*, бр. 110/09, 70/11, 19/12, 89/13, 96/15, 104/15, 113/15 - испр., 39/16, 56/16, 77/16, 16/18, 78/18, 43/19, 93/19 и 18/22.

Закон о бесплатној правној помоћи, *Службени гласник РС*, бр. 87/18.

Закон о социјалној заштити, *Службени гласник РС*, бр. 24/11, 117/22- одлука УС.

Закон о адвокатури, *Службени гласник РС*, бр. 31/11 и 24/12-одлука УС.

Породични закон, *Службени гласник РС*, бр. 18/05, 72/11 – др. закон и бр. 6/15.

Закон о прекршајима, *Службени гласник РС*, бр. 65/13, 13/16, 98/16 - одлука УС, 91/19, 91/19– др. закон и 112/22 - одлука УС.

Закон о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима, *Службени гласник РС*, бр. 32/13.

Закон о заштити права на суђење у разумном року, *Службени гласник РС*, бр. 40/15 и 92/23.

Закон о извршењу кривичних санкција, *Службени гласник РС*, бр. 55/14 и 35/19.

Закон о међународној правној помоћи у кривичним стварима, *Службени гласник РС*, бр. 20/09.

Закон о малолетним у чиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, *Службени гласник РС*, бр. 85/05.

Правилник о накнади трошкова у судским поступцима, *Службени гласник РС*, бр. 9/16, 62/16, 13/20.

Закон о потврђивању Конвенције Уједињених нација против транснационалног организованог криминала и допунских протокола, *Службени лист СРЈ - Међународни уговори*, бр. 6/01.

Закон о ратификацији Међународног пакта о грађанским и политичким правима, *Службени лист СФРЈ*, бр. 7/71.

Закон о ратификацији Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода са додатним протоколима, *Службени лист СЦГ – Међународни уговори*“, бр. 9/03, 5/05 и 7/05 – исправка и *Службени гласник РС – Међународни уговори*, бр. 12/10 и 10/15.

Закон о потврђивању Конвенције Савета Европе о борби против трговине људима, *Службени гласник РС - Међународни уговори*, бр. 19/09.

Закон о потврђивању Конвенције Уједињених нација против транснационалног организованог криминала и допунских протокола, *Службени лист СРЈ - Међународни уговори*, бр. 6/01.

Закон о потврђивању Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици, *Службени гласник РС-Међународни уговори*, бр. 12/13.

Закон о ратификацији Конвенције Уједињених нација о правима детета, *Службени лист СФРЈ – Међународни уговори* – бр. 15/90 и *Службени лист СРЈ – Међународни уговори*, бр. 4/96 и 2/97.

Закон о ратификацији Факултативног протокола о продаји деце, децјој проституцији и децјој порнографији, уз Конвенцију о правима детета, *Службени лист СРЈ – Међународни уговори*, бр. 7/2002.

Закон о јавном информисању и медијима, *Службени гласник РС*, бр. 92/23 и 51/25.

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, *Службени гласник РС*, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 150/21.

Правила кривичне процедуре у Енглеској (The Criminal Procedure Rules), <https://www.justice.gov.uk/courts/procedure-rules/criminal/docs/criminal-procedure-rules-and-criminal-practice-directions-complete-edition..pdf>.

Constitutional Reform Act 2005, <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2005/4/contents>.

Федерална правила кривичног поступка САД-а (Federal Rules of Criminal Procedure), https://www.uscourts.gov/sites/default/files/2025-02/federal-rules-of-appellate-procedure-dec-1-2024_0.pdf.

Закон о кривичном поступку Републике Немачке (Strafprozeßordnung), <https://www.gesetze-im-internet.de/stpo/StPO.pdf>.

Sozialgesetzbuch Vierzehntes Buch – Soziale Entschädigung – Vierzehntes Buch Sozialgesetzbuch - SGB XIV) vom 12. Dezember 2019 (BGBl. I S. 2652), das zuletzt durch Artikel 1 der Verordnung vom 13. Juni 2025 (BGBl. 2025 I Nr. 144), https://www.gesetze-im-internet.de/sbg_14/BJNR265210019.html.

Gesetz über die Entschädigung für Opfer von Gewalttaten (Opferentschädigungsgesetz – OEG) (BGBl: I 1976; S. 1181), https://dejure.org/BGBl/1976/BGBl_I_S_1181.

Закон о кривичном поступку Републике Француске (Code de procédure pénale),

<https://codes.droit.org/PDF/Code%20de%20proc%C3%A9dure%20p%C3%A9nale.pdf>.

La comparution sur reconnaissance préalable de culpabilité –CRPC, <https://www.service-public.gouv.fr/particuliers/vosdroits/F10409>.

Закон о казненом поступку Републике Хрватске - ЗКП РХ, *Народне новине*, бр. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 130/20, 80/22, 36/24, 72/25 и 13/26.

Закон о бесплатној правној помоћи, *Народне новине*, бр. 143/13 и 98/19.

Закон о заштити свједока, *Народне новине*, бр. 163/03, 18/11, 73/17.

Република Хрватска, Министарство правосуђа, управе и дигиталнетрансформације, <https://mpudt.gov.hr/UserDocsImages/27408>.

Закон о новчаној накнади жртвама казnenих дјела, *Народне новине*, бр. 80/08, 27/11.

Закон о kazenskem postupku- ЗКП CJ, Уradni list RS, št. 176/21 – uradno prečišćeno besedilo, 96/22 – odl. US, 2/23 – odl. US, 89/23 – odl. US, 53/24, 93/25 – ZNUZJV in 10/26 – ZKOM, <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO362>.

Zakon o krivičnom postupku Savezne Republike Nemačke (ur. Škulić Milan, Morbah Ulrike Filer, Pirner Štefan), Nemačka fondacija za međunarodnu pravnu saradnju i Dosije, Beograd 2020.

Zakon o krivičnom postupku Savezne Republike Njemačke, Edicija njemačko pravo, Knjiga I, (ur. S. Pürner, D. S. Marković), University press – Magistrat, Sarajevo 2011.

Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power, <https://legal.un.org/avl/ha/dbpjvcap/dbpjvcap.html>.

European Convention on the Compensation of Victims of Violent Crimes, No. 116, Council of Europe, Strasbourg, 24. 11. 1983, <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680079751>.

Recommendation No. (85) 11 of the Committee of Ministers to member states on the Position of the Victim in the Framework of Criminal Law and Procedure, 28. 6. 1985, http://ec.europa.eu/civiljustice/comp_crime_victim/docs/council_eur_rec_85_11_en.pdf.

Recommendation No. R (87) 21 of the Committee of Ministers to member states on Assistance to Victims and the prevention of Victimisation, 17. 9. 1987, <https://rm.coe.int/16804e24dc>.

Recommendation No. R (2005) 9 of the Committee of Ministers to member states on the protection of witnesses and collaborators of justice, 20. 4. 2005, https://www.coe.int/t/dg1/legalcooperation/economiccrime/organisedcrime/rec%20_2005_9.pdf

Recommendation No. R (97) 13 of the Committee of Ministers to member states Concerning intimidation of witnesses and the rights of the defence, 10. 9. 1997, <https://rm.coe.int/12-rec-97-13e/1680a6dafc>

Recommendation No. R (87) 18 of the Committee of Ministers to Member States Concerning the Simplification of criminal justice Adopted by the Committee of Ministers on 17 September 1987 at the 410th meeting of the Ministers' Deputies [https://www.antoniascasella.eu/restorative/Rec\(87\)18.pdf](https://www.antoniascasella.eu/restorative/Rec(87)18.pdf).

Recommendation No. R (99) 19 of the Committee of Ministers to Member States Concerning Mediation in Penal Matters, <https://rm.coe.int/0900001680910dbb>.

Recommendation Rec(2000)19 of the Committee of Ministers to Member States on the Role of Public Prosecution in the Criminal Justice System.

Resolution of the Committee of Ministers of the Council of Europe (77) 27 on compensation for damages to victims crimes, Adopted by the Committee of Ministers on 28 September 1977, at the 275th meeting of the Ministers' <https://rm.coe.int/16804f3e59>.

Council Directive 2004/80/EC of 29 April 2004 relating to compensation to crime victims, <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2004/80/oj/eng>.

Recommendation Rec(2006) 8 of the Committee of Ministers to member states on assistance to crime victims, [https://search.coe.int/cm#{%22CoEIdentifier%22:\[%2209000016805afa5c%22\],%22sort%22:\[%22CoEValidationDate%20Descending%22\]}.](https://search.coe.int/cm#{%22CoEIdentifier%22:[%2209000016805afa5c%22],%22sort%22:[%22CoEValidationDate%20Descending%22]})

Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power, General Assembly resolution 40/34, 29. 11. 1985, <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/declaration-basic-principles-justice-victims-crime-and-abuse>.

European Convention on the Compensation of Victims of Violent Crimes, No. 116, Council of Europe, Strasbourg, 24. 11. 1983, <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680079751>.

Directive 2012/29/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 establishing minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime, and replacing Council Framework Decision 2001/220/JHA, <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj>.

EU strategy on victims' rights (2020-2025), https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/criminal-justice/protecting-victims-rights/eu-strategy-victims-rights-2020-2025_en.

Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation for Victims of Gross Violations of International Human Rights Law and Serious Violations of International Humanitarian Law, Adopted and proclaimed by UN General Assembly resolution of 16. December 2005.

Recommendation of the Committee of Ministers to member states on action against trafficking in human beings for the purpose of sexual exploitation No. (2000) 11, <https://rm.coe.int/16804fda79>.

Recommendation of the Committee of Ministers to member states on the protection of witnesses and collaborators of justice, https://www.coe.int/t/dg1/legalcooperation/economic_crime/organisedcrime/rec%20_2005_9.pdf

Council Framework Decision of 15 March 2001 on the standing of victims in criminal proceedings(2001/220/JHA),<https://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001F0220:en:HTML>.

Council Resolution of 20 December 1996 on individuals who cooperate with the judicial process in the fight against international organized crime, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A31997G0111>.

Закон о потврђивању Римског статута Међународног кривичног суда, *Службени лист СРЈ- Међународни уговори*, бр. 5/01.

Правилник о полицијским овлашћењима, *Службени гласник РС*, бр. 41/19 и 93/22.

Посебан протокол о поступању полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања, <https://www.minrzs.gov.rs/sites/default/files/2018-11/Posebni%20protokol%20policija.pdf>.

Victims and Prisoners Act 2024, <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2024/21>.

Victim and Witness Protection Act of 1982, P.L. 97-291, <https://www.congress.gov/bill/97th-congress/senate-bill/2420>.

Comprehensive Crime Control Act of 1984, P. L. 98-473, <https://www.congress.gov/bill/98th-congress/senate-bill/1762>.

Victims of Crime Act of 1984 (VOCA), <https://www.congress.gov/bill/98th-congress/house-bill/6403>.

Федерална правила кривичног поступка САД-а (*Federal Rules of Criminal Procedure*), https://www.uscourts.gov/sites/default/files/2025-02/federal-rules-of-appellate-procedure-dec-1-2024_0.pdf.

HR 5107, the Justice for All Act of 2004 (JFAA), <https://www.justice.gov/usao-ndfl/file/763931/dl>.

Zakon o odškodnini žrtvama kaznivih dejanj, *Urdani list RS*, št. 101/05, 114/06-ZUE, 86/10, 76/23.

Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela, *Narodne novine*, br. 80/08, 27/11.

Zakon o nanadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja, *Službeni list CG*, br. 35/15.

Закон за исплата на паричен надоместок на жртви од кривични дела со насилство, *Службен весник на РСМ*, бр.247/22.

8.3. Остали извори

Министарство правде РС, *Национална стратегија за остваривање права жртва и сведока кривичних дела у Републици Србији за период 2020 - 2025. године* <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/30567/nacionalna-strategija-za-ostvarivanje-prava-zrtava-i-svedoka-krivicnih-dela-u-republici-srbiji-za-period-2020-2025-godine-19082020.php>.

Министарство правде РС, *Акциони план за спровођење Национална стратегија за остваривање права жртва и сведока кривичних дела у Републици Србији за период 2020-2025. године* <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/30567/nacionalna-strategija-za-ostvarivanje-prava-zrtava-i-svedoka-krivicnih-dela-u-republici-srbiji-za-period-2020-2025-godine19082020.php>.

Министарство правде РС, *Збирни извештај о реализацији акционог плана за спровођење Национална стратегија за остваривање права жртва и сведока кривичних дела у Републици Србији за период 2020-2025. године*, <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/30567/nacionalna-strategija-za-ostvarivanje-prava-zrtava-i-svedoka-krivicnih-dela-u-republici-srbiji-za-period-2020-2025-godine-19082020.php>.

Врховно јавно тужилаштво, *Опште обавезно упутство о начину поступања службе за информисање и подршку оштећенима и сведоцима у јавним тужилаштвима О. бр. 2/16 од 5. 12. 2016. године*

Врховно јавно тужилаштво, *Опште обавезно упутство О. бр. 6/23 од 6. 6. 2023. године*.

Поједностављене форме поступања у кривичним стварима – регионална кривичнопроцесна законодавства и искуства у примени (ур. И. Јовановић, М. Станисављевић), Мисија ОЕБС у Србији, Београд 2013.

Врховно јавно тужилаштво, *Рад јавних тужилаштва на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости у 2021. години*, <http://www.rjt.gov.rs/docs/rad-javnih-tuzilastava-na-suzbijanju-kriminaliteta-i-zastiti-ustavnosti-2022.pdf>.

Министарство унутрашњих послова РС, *Обавезна инструкција за поступање према оштећенима приликом информисања и процене ризика рањивости и потреба за мерама заштите и подршке*, 2022.

Analiza prava žrtava i usluga u Srbiji i njihova usklađenost sa Direktivom EU 2012/29/EU, https://www.mdtfjss.org.rs/archive/file/VSS%20-%20Final%20Report%20-%2008%2008%202016_SERBIAN.pdf

Анализа усклађености прописа о полицији Републике Србије у односу на одређене садржане у Директиви ЕУ 2012-29 о успостављању минималних стандарда права, подршке и заштите жртава кривичних дела, https://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Legal%20analysis_FINAL_SRPSKI.pdf.

Национална стратегија за процесуирање ратних злочина за период 2021-2026, *Службени гласник РС*, бр. 97/21.

Стратегија превенције и заштите од дискриминације за период 2022-2030. године, *Службени гласник РС*, бр. 12/22.

Стратегија за спречавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици за период 2021-2025 године, *Службени гласник РС*, бр. 47/21.

Програм за борбу против трговине људима у Републици Србији за период 2024-2029. године, *Службени гласник РС*, бр. 25/24.

Pregled postojećih organizacija za podršku žrtvama u Srbiji, <https://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Overview%20of%20existing%20victim%20support%20services%20in%20Serbia%20-%20RS.pdf>.

Operativne mreže za usluge podrške žrtvama, <https://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Operating%20networks%20for%20Victim%20support%20services%20-%20RS.pdf>.

Obezbeđivanje sredstava za finansiranje službi za pružanje podrške žrtvama, <https://documents1.worldbank.org/curated/en/414681511259636431/pdf/121507-Serbian-19-11-2017-19-0-33-EnsuringfundingforvictimsupportservicesRS.pdf>.

Uloga civilnog društva u razvijanju prava žrtava i pružanju usluga podrške žrtvama, <https://www.mdtfjss.org.rs/archive//file/Uloga%20civilnog%20dru%C5%A1tva%20u%20razvijanju%20prava%20%C5%Bertava%20i%20pru%C5%BEanju%20usluga%20podr%C5%A1ke%20%C5%Bertvama.pdf>

Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights, Right to a fair trial, https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_art_6_criminal_eng.

Guidelines on the acceptance of pleas and the prosecutor's role in the sentencing exercise, <https://www.gov.uk/guidance/the-acceptance-of-pleas-and-the-prosecutors-role-in-the-sentencing-exercise>.

Victims and Prisoners Act 2024, <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2024/21>.

Project JUST/2012/JPEN/AG/2949 “Strengthening judicial cooperation to protect victims of crime” financed within the Specific Criminal Justice Program of the European Union, https://inm-lex.ro/fisiere/d_926/Project%20Handbook_final.pdf.

The role of Victim in the Criminal Process: A Literature Review - 1989 to 1999, https://www.justice.gc.ca/eng/rp-pr/cj-jp/victim/rr00_vic20/p1.html

Правни лексикон, Савремена администрација, Београд 1964.

United Nations Office for Drug Control and Crime Prevention, Centre for International Crime Prevention, *Handbook on Justice for victims*, New York 1999.

United Nations, Economic and Social Council, *Guidelines on Justice in Matters involving Child Victims and Witnesses of Crime* E/RES/2005/20, <https://www.legal-tools.org/doc/289b24/pdf/>.

A Review of the Victim's Charter of 2001, [https://www.corporateaccountability.org.uk/dl/Victims charter.pdf](https://www.corporateaccountability.org.uk/dl/Victims%20charter.pdf).

The Code of Practice for Victims of Crime of 2005, <https://www.gov.uk/government/publications/the-code-of-practice-for-victims-of-crime>.

Guidelines on the Role of Prosecutors, Adopted by the Eighth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders on 7. September 1990, <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/guidelines-role-prosecutor>.

Victim Support, <https://www.victimsupport.org.uk/>.

Evropski sud za ljudska prava, Vodič kroz članak 2. Europske konvencije o ljudskim pravima, pravo na život, https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_art_2_hrv.

Примена стандарда Уједињених нација у заштити људских права пред домаћим судовима, Права детета, Приручник за судије, Правосудна академија, Београд <https://pars.rs/public/Dokumenti/Publikacije/1174/Prirucnik-za-sudije-2022-Prava-deteta.pdf>.

Виктимолошко друштво Србије, Водич за жртве кроз кривичноправни систем Србије, Београд 2018.

Viktimološko društvo Srbije, Vodič kroz organizacije za pomoć i podršku žrtvama u Srbiji, Београд 2018, <http://www.mdtfjss.org.rs/archive/file/Vodic%20za%20organizacije%20za%20pomoc%20%2010%2004%202018.pdf>.

Републички завод за статистику, <https://publikacije.stat.gov.rs/G2024/Pdf/G20245714.pdf>.

Кодекс новинара и новинарки Србије, <https://savetzastampu.rs/wp-content/uploads/2024/12/KODEKS-novinara-i-novinarki-2025-korekcija.pdf>.

Министарство унутрашњих послова, Посебан протокол о поступању полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања, <https://www.minrzs.gov.rs/sites/default/files/2018-11/Posebni%20protokol%20policija.pdf>.

Примена стандарда Уједињених нација у заштити људских права пред домаћим судовима, Права детета, Приручник за судије, Правосудна академија, Београд, <https://pars.rs/public/Dokumenti/Publikacije/1174/Prirucnik-za-sudije-2022-Prava-deteta.pdf>.

United Nations, Economic and Social Council, *Guidelines on Justice in Matters involving Child Victims and Witnesses of Crime* E/RES/2005/20, <https://www.legal-tools.org/doc/289b24/pdf/>.

Pregled postojećih organizacija za podršku žrtvama u Srbiji, <https://www.mdtfjss.org.rs/archive/file/Overview%20of%20existing%20victim%20support%20services%20in%20Srbia%20-%20RS.pdf>.

Declaration on the Elimination of Violence against Women, <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/declaration-eliminationviolence-against-women>.

8.4. Извори судске праксе

Судска пракса Уставног суда, <https://www.ustavni.sud.rs/sudska-praksa/baza-sudske-prakse>.

Судска пракса Врховног суда, <https://www.vrh.sud.rs/sr/%D1%81%D1%83D0%B4%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%81%D0%B0>.

Судска пракса Европског суда за људска права, [http://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](http://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]}).

Јавнотужилачка пракса Врховног јавног тужилаштва, <https://jtpraksa.rjt.gov.rs/tuzilacka-praksa>.

Билтени Уставног суда, <https://ustavni.sud.rs/sudska-praksa/bilteni-sud>.

Билтени Апелационог суда у Београду, <http://www.bg.ap.sud.rs/cr/articles/sudska-praksa/bilteni-apelacionog-suda-u-beogradu/>.

Билтени Вишег суда у Београду, <https://www.bg.vi.sud.rs/tekst/251/bilten-sudske-prakse-viseg-suda-u-beogradu.php>.

Билтени Апелационог суда у Новом Саду, <https://www.ns.ap.sud.rs/bilten-sudske-prakse/>.

Билтени Вишег суда у Новом Саду, https://vsns.rs/bilten/sentence_krivicno_pravo/1.

Билтени Апелационог суда у Нишу, <http://www.ni.ap.sud.rs/publikacije>.

Билтени Апелационог суда у Крагујевцу, <http://www.kg.ap.sud.rs/bilteni.html>.

8.5. Електронске базе података

Електронска база података, Интермекс.

Електронска база података, Инг-про.